

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

MIASTA DĘBLIN

NA LATA 2005 - 2006

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	6
1.1. Obszar realizacji planu	6
1.2. Okres realizacji planu	6
2. OPIS AKTUALNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU	6
2.1. Położenie gminy, powierzchnia, ludność	6
2.2. Środowisko przyrodnicze	7
2.2.1. Warunki klimatyczne	7
2.2.2. Gleby	8
2.2.3. Warunki hydrologiczne.....	9
2.2.4. Roślinność	9
2.3. Turystyka	11
2.4. Zagospodarowanie przestrzenne	14
2.4.1. Struktura funkcjonalna miasta i uwarunkowania rozwoju przestrzennego...	14
2.4.2. Powiązania wewnętrzne i zewnętrzne gminy	16
2.4.2.1. Połączenia komunikacyjne	16
2.4.2.2. Komunikacja wewnętrzna	16
2.4.3. Infrastruktura techniczna	18
2.4.3.1. Zaopatrzenie w wodę	19
2.4.3.2. Sieć wodociągowa	19
2.4.3.3. Odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych	19
2.4.3.4. Zaopatrzenie w gaz	20
2.4.3.5. Gromadzenie odpadów	21
2.4.3.6. Energia elektryczna	21
2.4.4. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	22
2.4.4.1. Wody – ich zanieczyszczenie	22
2.4.4.2. Zanieczyszczenie powietrza	23
2.4.4.3. Hałas	24
2.4.4.4. Gospodarka odpadami	24

2.4.4.5. Ochrona drzew i krzewów	25
2.4.4.6. Rolnictwo	26
2.4.4.7. Infrastruktura techniczna	26
2.4.4.8. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Dęblin, Program Gospodarki Odpadami dla Miasta Dęblin	27
2.4.4.9. Podsumowanie	27
2.4.5. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego	27
2.4.6. Własność nieruchomości	30
2.4.7. Mieszkalnictwo	30
2.5. Gospodarka	31
2.5.1. Charakterystyka gospodarki miasta	31
2.5.2. Finanse gminy	33
2.6. Sfera społeczna	33
2.6.1. Sytuacja demograficzna	33
2.6.2. Edukacja, kultura	34
2.6.3. Sport, rekreacja	36
2.6.4. Bezpieczeństwo	36
2.6.5. Organizacje pozarządowe	36
2.6.6. Bezrobocie	38
2.6.7. Określenie grup społecznych wymagających wsparcia	39
2.7. Identyfikacja problemów	39
2.7.1. Problemy rozwoju turystycznego miasta	39
2.7.2. Problemy wynikające z zagospodarowania przestrzennego	40
2.7.3. Problemy rozwoju gospodarczego Dęblina	41
2.7.4. Problemy w sferze społecznej	41
3. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA OBSZARZE MIASTA	41
3.1. Uwagi ogólne	41
3.2. Lista zadań do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego	42
3.2.1. Infrastruktura ochrony środowiska	42
3.2.2. Gospodarka i rynek pracy	43
3.2.3. Infrastruktura komunikacyjna	44
3.2.4. Sfera społeczna, kultura, edukacja	44
4. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	45

5. POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANIAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY	61
6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	61
7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 - 2006	62
8. SYSTEM WDRAŻANIA	65
9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	66

WPROWADZENIE

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 roku umożliwiło jednostkom samorządu terytorialnego, organizacjom oraz innym podmiotom korzystanie z funduszy strukturalnych. Środki te służą głównie wyrównywaniu dysproporcji między bogatymi i biednymi regionami UE.

W związku z nienajlepszą sytuacją finansową polskich samorządów, pozyskiwanie dodatkowych funduszy na inwestycje może stanowić istotny czynnik rozwoju lokalnego. Jednak, aby móc ubiegać się o większość środków finansowych niezbędne jest posiadanie odpowiednich dokumentów programowych. Zgodnie z **Uzupełnieniem Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego** (Warszawa, kwiecień 2004) samorządy, które chcą ubiegać się o dofinansowanie inwestycji realizowanych w ramach działania *3.1 Obszary wiejskie* oraz *3.2 Obszary podlegające restrukturyzacji* zobowiązane są posiadać Lokalny Plan Rozwoju. Zapewnienie zgodności składanego wniosku z Lokalnym Planem Rozwoju stanowi jedno z kryteriów formalnej oceny wniosku.

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Dęblin wpisuje się w Strategię Rozwoju Gospodarczego Miasta Dęblin oraz Strategię Rozwoju Powiatu Ryckiego. Dokument ten tworzony był również w oparciu o Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Dęblin. Należy pamiętać o tym, że program ma charakter otwarty i podlegać będzie procesowi aktualizacji oraz weryfikacji.

Plan Rozwoju Lokalnego jest programem operacyjnym, wskazującym główne kierunki trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego, a jednocześnie stanowiącym podstawę do ubiegania się o środki strukturalne. W dokumencie wskazane zostały konkretne zadania planowane do realizacji w latach 2005-2006. Jednocześnie przewiduje się kontynuację rozpoczętych projektów w latach następnych. Kolejna edycja Planu Rozwoju Lokalnego obejmować będzie okres planowania 2007-2013.

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

1.1. Obszar realizacji planu

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Dęblin wdrażany będzie w ramach czterech obszarów:

- ❖ Infrastruktura ochrony środowiska
- ❖ Gospodarka i rynek pracy
- ❖ Infrastruktura komunikacyjna
- ❖ Sfera społeczna, kultura, edukacja

Zasięg terytorialny interwencji planu obejmie cały obszar gminy Miasta Dęblin. Wyznaczony obszar jest zgodny z zapisami działania 3.1 „Obszary wiejskie” Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (Uzupełnienie Programu).

Obok projektów objętych Planem Rozwoju Lokalnego na terenie gminy w latach 2004-2006 realizowane będą przedsięwzięcia komplementarne wobec zadań planu.

1.2 Okres realizacji planu

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Dęblin obejmuje lata 2005-2006. Okres realizacji Planu wpisuje się zatem w okres realizacji Strategii zaplanowany na lata 2005-2012. Jednocześnie zakłada się, że po zakończeniu realizacji Planu przygotowana zostanie jego druga edycja obejmująca lata 2007-2013.

2. OPIS AKTUALNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1. Położenie gminy, powierzchnia, ludność

Dęblin leży w północno-zachodniej części województwa lubelskiego w powiecie ryckim. Graniczy od północy z gminą Stężycza, od południa z gminą Puławy, od wschodu z gminą Ryki, a od zachodu z gminą Sieciechów położoną w województwie mazowieckim. Miasto położone jest przy drodze krajowej nr 48 Tomaszów Mazowiecki - Kock w odległości 100 km od Warszawy, 70 km od Lublina i około 60 km od Radomia. Położenie na szlaku komunikacyjnym Lublin - Warszawa oraz znajdujący się w mieście duży węzeł kolejowy zapewniają dogodne połączenie z całym krajem, a także z Ukrainą, Białorusią i Niemcami. Rangę miasta podnosi również istniejące tu lotnisko.

Geograficznie Dęblin położony jest w mezoregionach Środkowej Wisły i pradolinie Wieprza. Miasto w większej części związane jest z formami rzeźby dolin Wisły i Wieprza, a jego północno – wschodnie fragmenty położone są na Wierzchowinie Wysoczyzny Żelechowskiej. Miasto Dęblin można zaliczyć do średnich miast województwa lubelskiego. Pod względem liczby ludności podobny jest do takich miast jak: Radzyń Podlaski, Hrubieszów, Krasnystaw, Tomaszów Lubelski choć pod względem zajmowanej powierzchni ustępuje tylko Krasnystawowi. Dęblin zajmuje obszar 38,51 km² – w strukturze powierzchni 25,81 % zajmują użytki rolne, 33,62 % lasy i grunty leśne a 40,57 % pozostałe grunty. Liczba mieszkańców wynosi 19 520, z czego 39,4 % to osoby w wieku produkcyjnym, a 27 % to ludzie młodzi (do 19 roku życia). Dęblin charakteryzuje się jednym z wyższych wskaźników wykształcenia w województwie lubelskim.

2.2. Środowisko przyrodnicze

2.2.1. Warunki klimatyczne

Decydującą rolę w kształtowaniu pogody w rejonie Dęblina odgrywają masy powietrza polarno-morskiego. Stanowią one 60% wszystkich mas powietrznych napływających na teren miasta. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi +7,8°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą +18,7°C, zaś najzimniejszym styczeń, ze średnią temperaturą – 3,1°C. Długość okresu wegetacyjnego – 210 dni, z przymrozkami w ciągu roku występuje 118 dni. Ogólnie klimat w okolicach Dęblina charakteryzuje się niską ilością opadów atmosferycznych i dużą liczbą dni słonecznych. Opady atmosferyczne pomierzone w stacji meteorologicznej Dęblin wynoszą 557 mm. Roczna suma opadów rozkłada się nierównomiernie; półrocze letnie otrzymuje 349 mm a zimowe 208 mm. Bliskość cieków powierzchniowych powoduje stosunkowo dużą wilgotność względną powietrza wynoszącą 68 %. Obserwuje się przewagę wiatrów z kierunku zachodniego.

Warunki życia mieszkańców w znacznej mierze zależą od stanu sanitarnego atmosfery, na który w omawianym terenie wpływają zanieczyszczenia transgraniczne i pochodzenia lokalnego. Na stan powietrza atmosferycznego wpływają ponadto główne cechy rzeźby: nachylenie powierzchni, kierunki dolin rzecznych i przestrzenne rozmieszczenie szaty roślinnej w stosunku do emitorów zanieczyszczeń i napływu skażeń nad obszar miasta.

Specyficznym rodzajem uciążliwości rozprzestrzeniających się w atmosferze jest w przypadku Dęblina hałas lotniczy.

Na warunki jakościowe atmosfery w rejonie Dębina oddziałują emisje z Puław i Koźlenic; są to emisje szkodliwe dla stanu atmosfery i gleb. Wytworzył się lokalny obszar obniżonej jakości atmosfery Dęblin – Ryki, który powstaje jako rezultat emisji niskiej i przemysłowej; obecne badania wskazują, że zanieczyszczenie atmosfery zbliża się do prawnych norm jakości powietrza. Wśród emisji niskiej szczególnie groźne są zanieczyszczenia komunikacyjne: drogi wojewódzkiej nr 801 tzw. „trasy nadwiślańskiej” i drogi krajowej nr 48 podlegają wzrastającemu obciążeniu, a tym samym wzrastającej emisji gazów, pyłów i metali ciężkich.

2.2.2. Gleby

Dolinę Środkowej Wisły i Pradolinę Wieprza w okolicy Dębina zalegają mady. Należą one do gleb najbardziej urodzajnych. Teras zalewowy Wisły przykrywają gleby brunatne wyługowane i kwaśne. Niewielkie odizolowane płyty stanowią gleby piaskowe różnych typów. W okolicy Dębina spotyka się także duże obszary podmokłych łąk i potężne piaszczyste wydmy, porośnięte suchym borem sosnowym, wyrastającym ponad podmokłe grądy.

Schodkowo-płaski charakter rzeźby terenu, a także jej pasmowy układ sprzyja zainwestowaniu urbanistycznemu: budownictwu mieszkaniowemu, strefowaniu charakteru zabudowy i infrastruktury. Tereny leśne, o szczególnej roli i znaczeniu dla Dębina, mają bardzo urozmaiconą rzeźbę (nagromadzenie typów i form geomorfologicznych oraz siedlisk) i krajobraz, co oprócz znaczenia ekologicznego jest ważnym walorem rekreacyjnym (spacerowo-wypoczynkowym).

W mieście jest bardzo uboga baza surowców mineralnych (ponadto nie ma przesłanek na jej znaczne powiększenie).

Postępuje: zakwaszanie gleb; wg danych okręgowej stacji chemiczno-rolniczej obecnie około 60% gleb wykazuje odczyn kwaśny i silnie kwaśny podobnie odwodnienie gleb organicznych wywołuje silne naruszenie gleb, tak więc w obydwu przypadkach następuje utrata walorów biologicznych i użytkowych pasa terenu sąsiadującego ze zwartym kompleksem lasów rosnących w bezpośrednim sąsiedztwie Dębina.

Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, że problem, z którym należy się uporać są tzw. „dzikie” wysypiska; obniżają walory krajobrazowe a ponadto są zachętą do dalszego składowania odpadów komunalnych.

2.2.3. Warunki hydrologiczne

Główną sieć wodną w okolicy Dębłina tworzą rzeki Wisła i Wieprz. Wisła ma charakter rzeki roztokowej o rozgałęziającym się korycie i przebiegu prostoliniowym. Wieprz zaś jest ciekim meandrującym, z licznymi zakolami, odnogami i odcięciami starorzeczami. Przez środek obszaru miasta płynie rzeka Irenka – uregulowana, o brzegach częściowo ocembrowanych ażurowymi płytami betonowymi. W północnej części miasta istnieje liczna sieć rowów i kanałów melioracyjnych. Brak naturalnych zbiorników.

Kilkudziesięciometrowa warstwa izolacyjna na przełomie czwartorzędu i trzeciorzędu jest bardzo korzystnym elementem budowy hydrogeologicznej, który wystarczająco chroni dwa zasobne poziomy wodonośne; są to ważne zbiorniki wód podziemnych, a szczególnie zbiornik utworzony w spękanych wapieniach mastrychtu, który decyduje o zaopatrzeniu w wodę i będzie stanowić podstawę gospodarki wodnej i zaspakajanie potrzeb na cele komunalne.

Poziom trzeciorzędowy charakteryzuje się podwyższoną zawartością żelaza i manganu i słabo zasadowym odczynem – wymaga to dodatkowego uzdatniania wody na cele konsumpcyjne.

Występują lokalne źródła zanieczyszczeń poziomu wodonośnego (czwartorzędowego): komunalne wysypisko odpadów, “dzikie” wysypiska, zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem drogowym, spływy z chemizacji rolnictwa.

Miasto dotychczas nie wykorzystuje swego położenia u zbiegu ważnych cieków wodnych, koncepcja zagospodarowania przestrzennego powinna uwzględniać ten fakt. Istnieją hydrograficzne warunki do tworzenia bazy rekreacji wodnej, w tym retencji powierzchniowej. Jakość wód powierzchniowych głównych cieków jest substandardowa; stan sanitarny cieków w niewielkim stopniu zależny jest od gospodarki wodnej w mieście.

2.2.4. Roślinność

Dęblin ze względu na powierzchnię i zróżnicowanie siedlisk cechuje się różnorodnością biosfery. Typem roślinności potencjalnej (odpowiadającej występującym tu środowiskom) w szerokiej dolinie Wisły i Wieprza są lasy i zarośla łąkowe oraz olszy. Roślinność wodna i nadwodna nad Wisłą i Wieprzem jest słabo rozwinięta i składa się głównie z niewielkich skupień manny mielec, rzepichy ziemnowodnej lub mozgi trzcinowatej. Nad Wieprzem z rzadka występują skupienia rdestnicy połyskującej i grzbieniastej. Na wale przeciwpowodziowym można spotkać gatunki typowe dla dużych

rzek: kaniańka wielka, wyżplin jagodowy, krwawnik wierzbolistny, a miejscami olsza szara. Bogatsze skupienia roślinności obserwuje się w starorzeczach Wieprza.

Łąki i pastwiska zajmują 15% powierzchni miasta, które pod względem siedliskowym różnicują się na łąki podmokłe, świeże i suche. Łąki świeże, o umiarkowanym uwilgotnieniu występują na terasie wyższej od Rycic po Żdziary. Pod względem fitosocjologicznym są to zespoły łąki wyczyńcowej, z panującą kłosówką wełnistą i niewielkie powierzchnie łąki owsicowej.

Na obniżeniach wśród łąk świeżych powstają skupienia ziołorośli. Niewielkie są również skupienia z pogranicza torfowisk niskich i łąk z sitem rozpierzchłym, trzęślicą modrą i miętą długolistną. W dolinie Wieprza kompleks roślinności charakteryzuje się mniejszym udziałem łąk wilgotnych a większym suchych. Murawy – zbiorowiska ciepłolubne – rozwinęły się na skrajach lasów sosnowych, w piaskowniach i na starych nasypach. Pierwotne łągi w dolinach Wisły i Wieprza wycięto, a w ich miejscu znajduje się zwarta zabudowa, łąki i pola uprawne. Niewielkie powierzchnie w dolinie Wieprza zajmują zarośla wiklinowe. Jedynym większym fragmentem łągi jest dolna część parku pałacowego, gdzie rosną: okra czarna, topola i wierzba; w warstwie krzewów wiąz górski, kruszyna, czeremcha, bez czarny. Olsy wykształcają się w bezodpływowych zagłębieniach dna dolin. Obecnie siedliska olsowe zajęte są przez pastwiska, wilgotne łąki i zarośla wierzb szerokolistnych. Świetlista dąbrowa występuje w niewielkich płatach na północ i południe od Stawów. Drzewostan to sosny i dęby, krzewy to: leszczyna, dereń świchra, jałowiec. Grędy występują jako niewielkie płyty na zboczu i w strefie przykrawędziowej Wisły. Drzewostan budują dąb i grab z domieszką sosny.

Bory i bory mieszane dominują wśród siedlisk leśnych Dębłina. Są zróżnicowane ze względu na żyzność siedlisk. Do chronionych gatunków związanych z siedliskami borowymi należą: widłak goździsty, bagno zwyczajne.

Jakkolwiek obecnie w mieście oprócz 2 pomników przyrody nie utworzono innych obiektów chronionych polskim prawem ekologicznym. Na północ od miasta znajduje się Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu, na południu od Dębłina projektowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (gminy Puławy i Stężyca) i dalej Kazimierski Park Krajobrazowy; jest więc Dęblin w sąsiedztwie terenów o dużej wadze dla regionalnego systemu przyrodniczego.

Autorzy inwentaryzacji przyrodniczej gminy proponują utworzenie kolejnych pomników przyrody:

- aleja lip drobnolistnych przy ulicy Lipowej – do fortu Mierzwiączka,
- kilkadziesiąt dębów szypułkowych na terenie Jednostki Wojskowej i Szkoły w Stawach,
- dąb szypułkowy o obwodzie 390 cm w lesie koło osiedla Stawy,
- pojedyncze okazy dębów i lip oraz korkowca znajdujące się w zespole pałacowo - parkowym

Pradolina Wieprza do granic miasta wytypowana jest przez ekologów jako korytarz ekologiczny w ramach systemu przyrodniczego woj. lubelskiego.

W obrębie miasta przebiega międzynarodowy obszar węzłowy nr 23m w ramach EECONET, czyli szkieletu przyrodniczego Europy; wysoką rangę przyrodniczą tego obszaru projektuje się w systemie wielkoobszarowej ochrony kraju (park krajobrazowy, park narodowy).

W mieście zidentyfikowano 26 gatunków chronionych roślin.

Urbanizacja, a także często mała świadomość ekologiczna, prowadzą do przekształceń świata roślin i zwierząt; często wycinane są okazałe drzewa, niszczone gniazda, zaśmiecanie lasy.

Zagrożeniem biosfery dolinnej jest również stan jakościowy wszystkich rzek w rejonie miasta.

2.3. Turystyka

Dęblin posiada wiele walorów, które mogą z powodzeniem wpływać na rozwój branży turystycznej w mieście. Bogate walory krajoznawcze i przyrodnicze Dęblina stwarzają ogromne możliwości rozwoju turystyki krajowej i zagranicznej. Znaczne możliwości rozwoju turystycznego wynikają z istnienia w Dęblinie Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych z zespołem pałacowo – parkowym z połowy XVIII w., Aeroklubu Orłąt, Twierdzy Dęblin i innych instytucji związanych z wojskowością, a także warunków naturalnych i położenia miasta u zbiegu dwóch rzek.

Główne walory turystyczne Dęblina to:

Szlaki wodne:

- **szlak kajakowy Wieprzem z Kocka do Dęblina** - niezwykle malowniczy, na tym odcinku rzeka wije się licznymi zakolami. Długość spływu ok. 50 km

- **szlak kajakowy Wisłą z Kazimierza Dolnego do Dębłina** - rzeka jest tu jeszcze nie do końca uregulowana, co nadaje spływowi uroku. Długość spływu około 32 km
- **szlak wodny Wisłą z Dębłina do Kazimierza Dolnego** - można pokonać w ciągu dwóch dni także łodzią żaglową. Wymaga to jednak sprzyjających wiatrów i odpowiedniego stanu rzeki

Szlaki turystyczne:

- **szlak czerwony** - prowadzi w kierunku północnym z Dębłina do Wilgi przez Podzamcze koło Maciejowic. Długość szlaku 60 km. Odcinek Dęblin - Maciejowice 32 km. Początek szlaku przy moście na rzece Wiśle
- **szlak niebieski "Nadwiślański"** - biegnie w kierunku południowym z Dębłina do Annapola przez Gołęb, Puławy. Długość szlaku 78 km. Odcinek Dęblin - Puławy 20 km. Początek szlaku przy dworcu PKP
- **szlak zielony "Generała Franciszka Kleeberga"** - prowadzi na wschód z Dębłina do Kocka przez Bobrowniki, Sobieszyn, Wolę Gułowską. Długość szlaku 62 km. Odcinek Dęblin - Sobieszyn 24 km. Początek szlaku przy moście na rzece Wiśle
- **szlak żółty spacerowy** - prowadzi wokół Dębłina. Początek szlaku przy przystanku PKS Rynek, naprzeciwko Ratusza Miejskiego. Szlak biegnie obok płyty ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego, następnie ulicą Warszawską obok Placu Orłąt Dęblińskich i Placu Bohaterskich Lotników Dęblińskiej Szkoły Orłąt. Po przejściu przez most na rzece Irencie przekracza niestrzeżony przejazd kolejowy, dalej wiedzie obok cmentarza wojennego "Ballona" i pomnikowego dębu szypółkowego „Grot”, następnie biegnie wokół Twierdzy Dęblin, dalej od mostu na rzece Wiśle, wałem wiślany, z którego rozciąga się widok na południową część Doliny Środkowej Wisły. Następnie od osiedla Młynki skręca w prawo i prowadzi do osiedla Michalinów w kierunku dworca PKP przecinając zabytkową aleję lipową u styku ulic Stężyckiej i Mickiewicza. W końcowym odcinku trasy znajduje się również aleja lipowa przy ulicy Lipowej i Fort Mierzwiączka. 12 km trasa zamyka pierścień w centrum miasta przy ulicy Rynek

Punkty widokowe:

- **most na rzece Wiśle** – stąd rozciąga się widok na Dolinę Środkowej Wisły

- **most na rzece Wieprz** – patrząc stamtąd w kierunku zachodnim widać ujście Wieprza do Wisły, zwracając się natomiast w kierunku wschodnim widać część "Doliny Wieprza" stanowiącą Obszar Chronionego Krajobrazu
- **wieża kościoła pod wezwaniem Świętego Piusa V Papieża** – rozciąga się z niej widok na Wysoczyznę Żelechowską i Wysoczyznę Lubartowską oraz na całe miasto Dęblin
- swoistym punktem widokowym są wynajęte w Aeroklubie "Orląt" **samoloty** PZL-104 Wilga lub An-2 do rejsów wycieczkowych nad miastem i okolicą

Tereny rekreacyjne:

- zespół pałacowo-parkowy Mniszchów
- błonia nad rzeką Wieprz, ze stanowiskami wędkarskimi oraz staw w zespole pałacowo-parkowym z punktami do wędkowania
- błonia przy Forcie Mierzwiażka – ul. Lipowa
- bulwar spacerowy nad rzeką Wisłą, ze stanowiskami wędkarskimi
- stanowiska wędkarskie nad rzeką Wieprz
- skwery: w osiedlach: 15 Pułku Piechoty "Wilków", Podchorążych, Staszica, Stawy, Wiślana, na Placu "Orląt Dęblińskich", w Rynku oraz obiekty rekreacyjne przy dęblińskich szkołach
- przystań żeglarska nad Wisłą – ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" 32a
- las kleszczowski, las stawski

W znacznym stopniu uwarunkowania rozwoju turystycznego zostały zawarte w „Programie rozwoju turystyki w Dęblinie”. Celem strategicznym w tej dziedzinie jest „rozwój funkcji turystycznej Dęblina”. Temu celowi powinien być podporządkowany cały szereg działań. Wyznaczenie odpowiednich kierunków tych działań powinno doprowadzić nie tylko do aktywizacji jednostek rynku turystycznego, ale też dać impuls rozwojowy dla innych sektorów gospodarki.

Najważniejsze kierunki działań to:

- stałe wspieranie rozwoju turystyki, jej popularyzacja i promocja
- uwzględnianie funkcji turystycznej w planowaniu i gospodarowaniu przestrzennym
- zbudowanie systemu informacji turystycznej w mieście
- zapewnianie powszechnego dostępu do urządzeń sportowych i rekreacyjnych

- integrowanie działań różnych podmiotów i środowisk wokół tworzenia markowych produktów turystycznych
- koordynowanie działań władz miasta i organizacji pozarządowych

2.4. Zagospodarowanie przestrzenne

2.4.1. Struktura funkcjonalna miasta i uwarunkowania rozwoju przestrzennego

Miasto Dęblin utworzone zostało 13.11.1954 r. z gromad: Dęblin, Rycice, Mierzwiączka, Żdżary i Masów. Połączenie w jeden organizm miejski rozproszonych jednostek spowodowało znaczną rozległość obszarów zainwestowanych. Waha się ona (w linii prostej) od ok. 4,0 km (Os. Staszica – Żdżary) do ok. 7,0 km (Os. Stawy – Masów). Peryferyjne tereny położone są w odległości ok. 2,0 – 5,0 km od centrum miasta.

Obszar miasta rozdzielony jest szerokim pasem terenów kolejowych, biegnących południkowo oraz terenami wojskowymi położonymi równoleżnikowo. W wyniku przecięcia całego miasta szerokim pasmem terenów kolejowych oraz terenem istniejącego lotniska, w układzie przestrzennym Dęblina wyodrębnia się trzy rejony:

A rejon „wschodni” na osi ulic Warszawskiej, Stawskiej i Lipowej

Istniejący stan zainwestowania w tym rejonie, warunki fizjograficzne i obowiązujące ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Centrum i osiedli LIPOWA – I, II, III, IV, V, konieczność (z uwagi na położenie na kierunku nalotów na istniejące lotnisko) ograniczenia wysokości zabudowy, oraz istniejącą uciążliwość lotniska (hałas powyżej 85 dB) – przemawiają za zmniejszeniem intensywności istniejącej i proponowanej zabudowy.

Należy rozważyć możliwość wykorzystania dla funkcji miejskich obiektów położonych na północny – wschód od ustalonej izofony 85 dB. Jednak na znacznej części tego obszaru znajdują się udokumentowane złoża kopalin (piaski i żwiry) oraz w części jest on obszarem istotnym dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego, zwłaszcza na obrzeżu terenów leśnych.

Brak terenów pod kierunkowy rozwój miasta, konieczność usprawnienia i dostosowania układu drogowego do obowiązujących norm bezpieczeństwa (zwłaszcza przecinającej miasto drogi krajowej Nr 48) powodują celowość wzmocnienia związku funkcjonalnego miasta z położoną w jego obszarze miejscowością Stawy. Możliwość przyszłej, przemysłowej

eksploatacji złóż kopalin – przemawia za uznaniem części tego obszaru jako kierunkowej rezerwy pod ekstensywny rozwój zainwestowania miejskiego. Zainwestowanie tego obszaru możliwe byłoby jednak wyłącznie po wyeksploatowaniu istniejących tam złóż kopalin z pozostawieniem ciągu terenów otwartych równoległe do granicy lasu.

Należy przewidzieć stopniowe przekształcanie obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Centrum”. Szczególnie istotnym jest jednak warunek ochrony i rewitalizacji zabytkowego układu urbanistycznego dawnej osady Irena oraz wpisanego do rejestru zabytków Fortu Mierzwiączka.

B rejon „zachodni”, na osi ulic Stężyckiej i Michalinowskiej

W obszarze tym, zawartym pomiędzy terenami kolejowymi, a rzeką Wisłą znajduje się wpisana do rejestru zabytków „Cytadela Dęblin”. Zarówno nadbrzeże Wisły jak i wysokie, wyjątkowe walory historyczno-architektoniczne Cytadeli stwarzają możliwość wykorzystania tych obiektów (przynajmniej w części) dla celów turystyczno-krajoznawczych.

W znacznej części rejonu obowiązują ograniczenia wynikające z położenia na trasie nalotów na lotnisko, położenie w obszarze narażonym na hałas powyżej 85 dB. Dla większej części tego obszaru obowiązują ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Szczególnych decyzji wymagają tereny chaotycznie zagospodarowane, na przedpolu Cytadeli od strony wschodniej. Wyjątkowe walory tego obiektu wymagają uporządkowania jego otoczenia.

Obszar włączonej w ostatnim okresie w granice miasta miejscowości Michalinów, z uwagi na atrakcyjność inwestycyjną wymaga opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w trakcie realizacji).

Położenie tego terenu w bliskim sąsiedztwie z Wisłą, ale jednocześnie w strefie hałasu, sugerują jego ekstensywne wykorzystanie pod zabudowę wielofunkcyjną.

C rejon „południowy” na osi ul. Spacerowej – Masów

Obszar ten położony jest pomiędzy terenami lotniska, pozostającymi w zarządzie MON a rzeką Wieprz. W znacznej części są to tereny zagrożone zalewem wody Q 1%. Biorąc pod uwagę konieczność podniesienia istniejących wałów przeciwpowodziowych, konfigurację i atrakcyjność terenów położonych na południe od Wieprza istnieje możliwość realizacji niewielkiego zbiornika wody na Wieprzu.

W bezpośrednim sąsiedztwie istnieje zabytkowy zespół pałacowo – parkowy który podnosi atrakcyjność tego rejonu.

W obszarze istniejącego lotniska i zabudowy os. Masów, z uwagi na ograniczoną przydatność terenu pod zabudowę – w niewielkim stopniu można uzupełnić zainwestowanie.

2.4.2. Powiązania wewnętrzne i zewnętrzne Gminy

2.4.2.1. Połączenia komunikacyjne

Stacja kolejowa Dęblin stanowi w sieci dróg żelaznych istotny węzeł, łączy linie Warszawa – Dęblin – Lublin z liniami w kierunku Radomia na zachód i Łukowa na wschód. Stacja posiada rozbudowany układ torowy w postaci stacji rozrządowej i postojowej, wyposażony w parowozownię i szereg obiektów zaplecza technicznego. Linia Warszawa – Lublin jest linią dwutorową, przewidzianą do modernizacji w celu podniesienia prędkości.

Połączenia drogowe do Warszawy są bardzo dogodne, trzema trasami: tzw. „nadwiślanką” z Puław do Warszawy przez Maciejowice, Wilgę i Otwock, trasą po drugiej stronie Wisły od Kozienic do Warszawy przez Górę Kalwarię oraz od Moszczanki w kierunku północnym przez Ryki i Garwolin też południowym do Lublina przez Kurów. Odległość z Dęblina do Warszawy wynosi w obydwu przypadkach niewiele ponad 100 km. Do stolicy województwa - Lublina - jest około 70 km, a do stolicy powiatu - Ryk - 14 km.

W Dęblinie zlokalizowane jest lotnisko – wykorzystywane obecnie jedynie do celów wojskowych. Połączenia lotnicze będzie można realizować po udostępnieniu dla celów cywilnych lotniska wojskowego w Dęblinie, przy WSOSP.

2.4.2.2. Komunikacja wewnętrzna

System transportowy na obszarze miasta Dębina tworzą przebiegające przez miasto drogi krajowe i wojewódzkie oraz ulice zaliczane do kategorii dróg powiatowych, stwarzając określone warunki powiązania obszaru miasta z sąsiednimi terenami i miastami. Uzupełnienie układu drogowego stanowią ulice miejskie, tworząc wspólnie sieć obsługującą miasto Dęblin.

Przez obszar miasta przebiega droga krajowa nr 48 relacji Tomaszów Mazowiecki – Białobrzegi – Kozienice – Dęblin – Kock. W mieście przebieg tej drogi wyznaczony został ulicami: 15-go PP “Wilków” – Warszawska – Niepodległości – Kocka. Długość odcinka drogi w mieście wynosi około 5,30 km. Ulice na całej długości drogi krajowej wykorzystywane są do obsługi przyległych terenów, występują więc przemieszanie ruchu miejskiego i tranzytowego, na niektórych odcinkach brak obustronnych chodników, szerokość jezdni 7,0 – 10,0 m.

Przez Dęblin przebiega droga wojewódzka nr 801 Warszawa-Puławy tzw. "nadwiślanka" kontynuowana od Puław jako droga wojewódzka nr 824, łącząca Warszawę z miastami znajdującymi się nad Wisłą w woj. lubelskim. Są to: Dęblin, Puławy, Kazimierz Dolny, Annopol.

W mieście przebieg tej trasy częściowo pokrywa się z drogą krajową nr 48, a określają go ulice: Stężycka, 15-go PP "Wilków", Podchorążych.

Miejski odcinek drogi posiada w większości jezdnie o szer. 6,0 – 7,0 m, wiele odcinków bez obustronnych chodników. Pozytywną cechą jest brak w bezpośredniej bliskości zabudowy, długość odcinka drogi w obszarze miasta wynosi ok. 3,50 km (bez odcinka wspólnego z drogą krajową).

Do kategorii dróg wojewódzkich zaliczona jest także ul. Wiślana stanowiąca dojazd do dworca kolejowego. Długość odcinka około 1,5 km.

Dęblin posiada 13 ulic zakwalifikowanych jako drogi powiatowe o łącznej długości około 20,0 km. Wszystkie te ulice posiadają nawierzchnię utwardzoną o szerokości 5,0 – 6,0 m.

Na wielu odcinkach ulic brak obustronnych chodników.

Na obszarze miast występuje 82 ulice zaliczone do kategorii dróg gminnych. Łączna długość tych ulic wynosi około 35,6 km, najczęściej są to bardzo krótkie odcinki wynoszące od 0,12 – 0,5 km.

Z ogólnej liczby 60 ulic o łącznej długości ok. 25,0 km posiada nawierzchnię utwardzoną (ewentualnie częściowo).

Pozostałe ulice w ilości 22 o łącznej długości 10,6 km nie są wyposażone w jezdnię.

Podobnie jak w przypadku ulic kategorii powiatowej szerokość jezdni wynosi około 5,0 m. Na drogach o nawierzchni gruntowej lub żuźlowej brak jest innych urządzeń służących dla ruchu pieszego i rowerowego.

W 1998 r. zakończono budowę wiaduktu drogowego przebiegającego nad torami kolejowymi, na drodze krajowej nr 48, co wpłynęło na większe niż dotąd zintegrowanie miasta oraz ułatwiło komunikację na jego terenie. Położenie miasta na przecięciu szlaków komunikacyjnych oraz istniejąca infrastruktura stwarza potencjalnie duże szanse na jego przyszły, dynamiczny rozwój. Zależy to jednak od wielu czynników zewnętrznych, koniunktury gospodarczej w kraju, a przede wszystkim od mądrych działań władz miejskich, które będą potrafiły wykorzystać atuty miasta oraz wszelkie korzystne zjawiska w jego otoczeniu tak, aby dało to maksymalnie pozytywny efekt i pobudziło całą społeczność miasta

do aktywności i zaangażowania, co przełoży się z całą pewnością na szybki i dynamiczny wzrost gospodarczy.

2.4.3. Infrastruktura techniczna

W II połowie lat 80-tych rozpoczęto budowę potrzebnych z punktu widzenia mieszkańców, jak i ewentualnych inwestycji gospodarczych urządzeń komunalnych, takich jak: oczyszczalnia ścieków i ujęcie wody pitnej.

W I połowie lat 90-tych oddano do użytku oczyszczalnię, a jednocześnie rozpoczęto budowę sieci kanalizacyjnej. W 1998 r. ukończono budowę ujęcia wody. Rozwiązano w ten sposób problem zaopatrzenia miasta w wodę. Dęblin posiada sieć wodociągów, urządzenia odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych i przemysłowych oraz możliwości podłączenia do oczyszczalni nowych obiektów przemysłowych.

W kwestii zaopatrzenia mieszkańców w gaz – istniejąca sieć gazowa w pełni pokrywa potrzeby miasta. Na terenie miasta istnieje ciepłownia posiadająca duże rezerwy mocy do wykorzystania.

Miasto posiada rozbudowaną w latach 1996-1998 sieć telekomunikacyjną z nowoczesną centralą automatyczną, umożliwiającą zainstalowanie telefonu na terenie całego miasta.

tab. 1 Infrastruktura techniczna

Sieć wodociągowa (w km):	42,9
Sieć kanalizacyjna (w km):	22,4
Sieć gazowa (w km):	54,0
Obiekty oczyszczalni ścieków:	3,0
Mieszkania zamieszkane og.:	5837,0
Mieszkania na 1000 ludności:	320,0
Przeciętna powierzchnia użytk. mieszkań w m ²	55,6
Drogi gminne i lokalne miejskie (w km):	34,0

2.4.3.1. Zaopatrzenie w wodę

Odbiorcy komunalni m. Dębłina zaopatrywani są w wodę z 2 stacji wodociągowych:

- stacja wodociągowa Jagiellońska

- stacja wodociągowa Wiślana

Tereny wojskowe wraz z osiedlami zaopatrywane są w wodę z własnych ujęć i stacji, natomiast tereny kolejowe zaopatrywane były pierwotnie z ujęć kolejowych przy ul. Towarowej i Dworcowej. Obecnie sieć zasilana jest z ujęcia Jagiellońska oraz częściowo Wiślana.

2.4.3.2. Sieć wodociągowa

Łączna długość sieci wodociągu komunalnego wynosi $L = 42,9$ km. Generalnie w całym mieście sieć wodociągowa ma układ promienisty bez wykształconego układu pierścieniowego, średnice w większości $\varnothing 110$, niewiele $\varnothing 150$ oraz $\varnothing 200$. Na terenach Starego Miasta przeważa stara sieć azbestowo-cementowa z niewielką ilością sieci stalowej i PCV.

Na terenach kolejowych większość sieci to $\varnothing 100$ wykonana z żeliwa. Wiek wodociągów i użyty materiał powodują częste awarie i kłopoty eksploatacyjne.

Pozostała, nowsza sieć wodociągu komunalnego, wykonana jest z PCV z przewagą średnic $\varnothing 100$.

Łączna długość sieci wodociągowej $L = 42,9$ km

Łączna długość przyłączy $L = 27,9$ km

2.4.3.3. Odprowadzanie ścieków sanitarnych i deszczowych

Odbiorcą ścieków komunalnych z miasta Dębłina jest miejska oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna zlokalizowana poza granicami miasta na gruntach wsi Stężycza, w pobliżu Wisły. Oczyszczalnia projektowana w latach 1981-1982 oddana do użytku w 1993 r. obejmuje następujące obiekty technologiczne:

- a) część mechaniczna - budynek krat, piaskownik, koryto pomiarowe, pompownia ścieków, 2 osadniki wstępne
- b) część biologiczna – komory osadu czynnego, 2 osadniki wtórne Dorra, pompownia recykulatu
- c) część osadowa – pompownia osadu surowego, 2 otwarte komory fermentacyjne, 4 laguny osadowe

Dodatkowo na terenie oczyszczalni oddano do użytku w 2000 r. punkt zlewny sterowany komputerowo.

Miasto Dęblin posiada niewielką ilość kanalizacji komunalnej, zlokalizowanej głównie w jego południowo-zachodniej części. Północno-wschodnia część miasta, obejmująca tereny starego miasta i zabudowy cywilnej, pozbawiona jest zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej, a ścieki gromadzone są w lokalnych szambach i ustępach suchych.

Istniejący układ grawitacyjno-pompowy kanalizacji oparty jest na 7 pompowniach, wyposażonych w pompy zatapialne.

Miasto Dęblin posiada rozdzielczy system kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Istniejące kanały deszczowe obejmują swoim zasięgiem niewielkie tereny miasta. Sieć kanalizacyjna jest mało rozbudowana, brak jest kanałów w terenach gęstej zabudowy, obejmującej obszary centrum. Wody opadowe odprowadzane są całą szerokością ulic, na ulicach o nawierzchni nieutwardzonej wsiąkają w grunt, na pozostałych tworzą liczne kałuże i rozlewiska, stwarzając zagrożenie dla ruchu kołowego i pieszego.

W różnych miejscach miasta zlokalizowane są odcinki kolektorów deszczowych, nie połączone ze sobą oraz nie zakończone oczyszczalnią wód deszczowych. Można wyróżnić następujące odcinki istniejącej kanalizacji deszczowej:

- odcinek w ul. Warszawskiej od wiaduktu do rzeki Irenki
- odcinek w ul. Warszawskiej od ul. Okólnej do rzeki Irenki
- odcinek w ul. Niepodległości od ul. PCK do rowu melioracyjnego przy targowisku miejskim
- odcinek w ul. Kockiej od ul. Środkowej do rowu melioracyjnego przy ul. Staromiejskiej
- odcinek w ul. PCK do rzeki Irenki
- odcinek w ul. Nowej (ścieki deszczowe odprowadzane do gruntu)

Miasto posiada inwentaryzację kanałów deszczowych oraz pozwolenie wodno - prawne na odprowadzanie wód opadowych do środowiska.

2.4.3.4. Zaopatrzenie w gaz

Głównym źródłem zasilania miasta Dębina w gaz jest gazociąg wysokoprężny Ø 500 CN 64 kierunku Jarosław – Puławy – Warszawa, z odgałęzieniem Ø 100 CN 64 w kierunku Dębina. Gazociąg powyższy doprowadzony jest do stacji redukcyjnej I^o zlokalizowanej w okolicy ul. Skotnickiego.

Ze stacji wyprowadzony jest gazociąg średniego ciśnienia biegnący ul. Kocką, Warszawską, Stężycką w kierunku Stężycy. Na terenie miasta znajdują się 4 stacje redukcyjne II°.

Z sieci średnioprężnej zasilane są rejony: Żdźary, tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne oraz WSOSP, wschodnia część Starego Miasta, północno – zachodnie tereny miasta Dębłina, osiedle Rycice.

Z sieci niskoprężnej zasilane są tereny budownictwa niskiego jednorodzinne.

2.4.3.5. Gromadzenie odpadów

Miasto Dęblin nie posiada obecnie wysypiska śmieci. Istniejące wysypisko zlokalizowane w okolicy ul. Skotnickiego – Kocka zostało zamknięte 01.01. 1998 r. Do czerwca 2001 r. odpady wywożone były na wysypisko gminy Stężycza. Po tym terminie odpady wywożone są do spalarni ZUOK w Puławach. Ilość śmieci oscyluje w granicach 17 000 ÷ 18 000 m³/rok.

Są to śmieci komunalne, z koszar wojskowych i lotniska oraz budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne i wysokiego.

Od lipca 2000 r. prowadzona jest segregacja odpadów na terenie miasta, obejmująca zabudowę jednorodzinne i wielorodzinne, w których ustawiono pojemniki służące do selektywnej zbiórki papieru, tworzyw sztucznych i szkła.

2.4.3.6. Energia elektryczna

Podstawowym źródłem zasilania w energię elektryczną dla miasta Dębłina jest GPZ 110 H5 kV położony przy ul. Spacerowej. Na terenie GPZ zainstalowane są dwa transformatory, każdy o mocy 16 MVA i napięciu 110/15 kV.

GPZ Dęblin zasilany jest dwoma liniami napowietrznymi WN:

- z GPZ Puławy-Ryki (linia napowietrzna 110 kV z przewodami roboczymi 3 x AFL 6 – 120 mm²)
- z GPZ Ryki (linia napowietrzna 110 kV z przewodami roboczymi 3 x AFL 6 – 120 mm²)

Miasto Dęblin powiązane jest z GPZ 110/15 kV siecią rozdzielczą SN.

Sieć rozdzielczą stanowią linie kablowe i napowietrzne 15 kV. Linie te zasilają odpowiednią ilość stacji transformatorowych, napowietrznych i wewnętrznych, powiązanych ze sobą w układzie pierścieniowym. Nie ma przeszkód natury technicznej w dostarczaniu energii elektrycznej dla potrzeb rozbudowy miasta.

Najwyższy pobór mocy przez miasto wynosi 9,5 MW. Stanowi on ok. 30% zapotrzebowania miasta na moc elektryczną w stosunku do mocy zainstalowanej w GPZ Dęblin.

2.4.4. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

2.4.4.1. Wody – ich zanieczyszczenia

Ze względu na budowę geologiczną wody podziemne są narażone na zanieczyszczenia przedostające się z powierzchni ziemi.

Zanieczyszczenia wód podziemnych mogą być związane z:

- działalnością rolniczą,
- brakiem wystarczającej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta,
- składowaniem odpadów na nieprzystosowanym do tego celu terenie (dzikie wysypiska).

W związku z tym, że większość gleb na terenie Dębłina nie jest najwyższej jakości, w okresie intensywnego użytkowania rolniczego stosowano duże ilości nawozów i środków ochrony roślin. Jeśli były one używane w zbyt dużych dawkach, przy niewłaściwych warunkach atmosferycznych lub przygotowywane bądź magazynowane w nieodpowiedni sposób (bez zachowania podstawowych zasad higieny i bezpieczeństwa) mogły przedostawać się przez glebę do wód podziemnych. Wody powierzchniowe ulegały zanieczyszczeniu tymi środkami bezpośrednio poprzez spływy środków ochrony roślin lub nawozów z pól do cieków wodnych.

Pewnym zagrożeniem dla jakości wód zarówno podziemnych jak i powierzchniowych jest zbyt mała ilość sieci kanalizacyjnej przy dużym stopniu zwodociągowania miasta.

Przeważnie tam gdzie nie ma jeszcze kanalizacji, ścieki gromadzone są w zbiornikach tzw. szambach, które nie zawsze są szczelne i powodują przenikanie zanieczyszczeń do gleby i do wód. Jeżeli w sąsiedztwie takiego nieszczelnego szamba znajduje się studnia, to woda w niej może być w mniejszym lub większym stopniu zanieczyszczona, a nawet może nie być zdatna do picia. W celu ochrony wód przeprowadzane są liczne kontrole odprowadzania ścieków z terenów nieruchomości, w szczególności przy podłączaniu budynków do miejskiej sieci wodociągowej oraz przy zasiedlaniu budynków nowowytbudowanych.

Do wód podziemnych mogą przedostawać się zanieczyszczenia zawarte w odpadach składowanych w nieprzystosowanych do tego miejscach na tzw. „dzikich wysypiskach”. Wody powierzchniowe również bywają zanieczyszczone odpadami, szczególnie w okresach większych przybrań wody, kiedy zbierane są zanieczyszczenia z brzegów wód. Pomimo likwidacji istniejących „dzikich wysypisk” ciągle powstają nowe miejsca nielegalnego składowania odpadów.

2.4.4.2. Zanieczyszczenia powietrza

Wskutek bytowo gospodarczej działalności człowieka następuje emisja do powietrza substancji szkodliwych. Głównymi źródłami emisji są wielorakie procesy technologiczne stosowane w zakładach przemysłowych, termiczne przekształcanie paliw w elektrociepłowniach, ciepłowniach i paleniskach indywidualnych opalanych w większości paliwem w postaci węgla kamiennego oraz transport.

Największym emitorem zanieczyszczeń powietrza na terenie Dębłina jest kotłownia wysokoprężna opalana miałem węglowym, wybudowana w latach osiemdziesiątych zlokalizowana przy ul. Składowej. Jest ona własnością Wojskowego Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Lublinie. Poza tym jest jeszcze kotłownia opalana węglem przy ul. Stawskiej, kotłownia olejowa przy ul. Dworcowej oraz kilka kotłowni gazowych (kotłownie WAM przy ul. Wiślanej, ul. Podchorążych i na os. Stawy, kolejowa dla nastawni oraz kotłownie Wspólnot Mieszkaniowych przy ul. Wiślanej).

Największe znaczenie w ogólnym zanieczyszczeniu powietrza ma zjawisko tzw. „niskiej emisji” z gospodarstw domowych i z zakładów usługowych. Emisja pochodząca z tych źródeł jest trudna do zewidencjonowania, gdyż emitory te rozproszone są na znacznym terenie. Nasilenie emisji notuje się w okresie zimowym, kiedy wzrasta produkcja energii cieplnej, zarówno w gospodarstwach domowych oraz w obiektach infrastruktury i w zakładach usługowo-handlowych.

Stężenia zanieczyszczeń odczuwalne są też na terenach sąsiadujących z zakładem „ALLMIZ” Spółka z o.o. Chłodnia w Dęblinie przy ul. Stawskiej. Pomimo, że nie są tam przekraczane wartości normowanych stężeń zanieczyszczeń to jednak powstające podczas produkcji gazy odlotowe mają przykry dla otoczenia zapach. Sytuacja taka powtarza się co roku w okresie lipiec-wrzesień, kiedy przetwarzane są warzywa kapustne.

Odrębnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja liniowa, powstająca wzdłuż ciągów komunikacyjnych. O ile większość dróg na terenie miasta ma niewielkie natężenie ruchu to należy podejrzewać, że przy drogach krajowych występuje wzrost emisji szkodliwych substancji.

Niekorzystny wpływ na jakość powietrza mają również spaliny z samolotów.

2.4.4.3. Hałas

Hałas jest uznawany jako zanieczyszczenie środowiska w głównej mierze mające wpływ na jakość warunków zamieszkania i wypoczynku człowieka. Przekroczenie poziomów

dopuszczalnych prawem powoduje negatywne skutki dla zdrowia i życia człowieka. Najbardziej narażeni na negatywne oddziaływanie hałasu są mieszkańcy miejscowości położonych wzdłuż ruchliwych tras komunikacyjnych, oraz niektórych zakładów przemysłowych.

Dla mieszkańców Dębina najbardziej uciążliwym jest hałas lotniczy. Zasięg oddziaływania tego hałasu (okresowo o poziomie powyżej 80dB) obejmuje bardzo duże powierzchnie. Niekorzystna jest również lokalizacja lotniska, którego pas startowy znajduje się ok. 1 km od centrum miasta.

Niewielki wpływ na środowisko akustyczne ma hałas przemysłowy wytwarzany przez zakłady produkcyjne i usługowo-handlowe.

Hałas drogowy jest źródłem zakłóceń środowiska akustycznego. Poziom hałasu komunikacyjnego zależy od czynników takich jak natężenie ruchu, prędkość pojazdów, ich stan techniczny, rodzaj i stan nawierzchni dróg oraz od rodzaju otaczającej zabudowy. W Dęblinie emisja hałasu komunikacyjnego jest najbardziej odczuwalna dla mieszkańców zamieszkujących przy głównym ciągu komunikacyjnym Warszawa-Kock.

2.4.4.4. Gospodarka odpadami

Na terenie Dębina znajduje się jedno nieczynne wysypisko odpadów przy ul. Skotnickiego, przeznaczone do rekultywacji. Odpady z terenu miasta wywożone są do: Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Puławach oraz na Składowisko Odpadów Komunalnych w Cudnowie.

Uprawnienie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, gromadzenia i transportu odpadów z terenu naszego miasta posiadają:

1. Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dęblinie
2. PWNS „ALMAX” Sp. z o.o. w Radomiu
3. „TED-BAGS” Usługi Komunalne Jarosław Wieczorek w Dęblinie
4. Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Puławach
5. PGKiM Sp. z o.o. w Rykach

W roku 2001 Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Dęblinie wprowadził selektywną zbiórkę odpadów komunalnych. Frakcje odpadów zbieranych selektywnie to: szkło, tworzywa sztuczne oraz makulatura. W chwili obecnej na terenie miasta zakład rozstawił 45 pojemników na selektywną zbiórkę odpadów, w tym 12 szt. to pojemniki typu „Igło” i 33 szt. to pojemniki typu „piłki”. Ponadto na prywatnych posesjach odpady

gromadzone są w workach o pojemności 120 litrów, które są wydawane nieodpłatnie przez MZGK sp. z o.o. w Dęblinie.

Selektywną zbiórkę odpadów na terenie naszego miasta prowadzi również Przedsiębiorstwo Wywozu Nieczystości Stałych ALMAX Sp. z o.o. Radom (18 szt.- pojemniki siatkowe-papier, szkło, tworzywa sztuczne) oraz częściowo TED BAGS Usługi Komunalne Jarosław Wieczorek Dęblin (papier i tektura).

2.4.4.5. Ochrona drzew i krzewów

Na terenie miasta znajdują się dwa zatwierdzone pomniki przyrody: dąb szypułkowy przy ul. Podchorążych – nr 30 w rejestrze wojewódzkim oraz aleja lipowa przy ul. Stężyckiej – nr 35 w rejestrze wojewódzkim.

Stan pomnikowego dębu ocenia się jako dobry, natomiast stan lip wzdłuż ul. Stężyckiej oraz drzew rosnących przy ul. Mickiewicza i Lipowej jest zróżnicowany. Spora ich część wymaga konserwacji i leczenia, jak również zlikwidowania bezpośrednich zagrożeń, jakie powodują obumarłe drzewa, bądź konary i gałęzie znajdujące się bezpośrednio nad jezdnią. W miesiącu wrześniu 2004 r. wydano decyzję zezwalającą na usunięcie 14 lip stanowiących zagrożenie dla ludzi i pojazdów. W obrębie osiedla Lotnisko zlokalizowany jest jedyny park w Dęblinie - zabytkowy zespół pałacowo-parkowy objęty ochroną konserwatorską (w rejestrze zabytków województwa lubelskiego nr A/960 (1-15)) o łącznej powierzchni 22,0 ha.

Miasto nie posiada lasów gminnych. W granicach administracyjnych występują lasy prywatne oraz lasy Nadleśnictwa.

W celu ochrony zieleni wprowadzane są ograniczenia swobody usuwania drzew i krzewów. Do wycinki można przystąpić po uzyskaniu stosownego zezwolenia. Przy usuwaniu drzew kolidujących z planowanymi inwestycjami, inwestor uiszcza opłatę za każdy centymetr obwołu pnia drzewa stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za usuwanie drzew lub krzewów (Dz.U. Nr 99, poz. 906). Jeżeli ktoś dokona wycinki bez zezwolenia ponosi karę pieniężną. W przypadku drzew młodych można uniknąć usunięcia przenosząc je w inne miejsce. Niestety na ogół nie praktykuje się tego przy drzewach starszych, których przesadzenie jest bardzo kosztowne i trudne technicznie, a przy tym nie zawsze skuteczne. W celu wyrównania strat powstałych w środowisku usunięte drzewa w wielu przypadkach zastępuje się nowymi drzewami.

2.4.4.6. Rolnictwo

Rolnictwo odgrywa drugorzędną rolę w Dęblinie. Tylko ok. 25 % powierzchni miasta jest zajętych pod uprawy. Dominuje uprawa zboża i ziemniaków oraz warzyw na samozaopatrzenie. Gospodarstwa są małe, rozdrobnione, średnia powierzchnia od 1,5 do 2 ha.

2.4.4.7. Infrastruktura techniczna

Prawie całe miasto objęte jest siecią wodociągową. W ulicach gdzie jest miejska sieć wodociągowa wszyscy mieszkańcy mają stworzone warunki do włączenia swoich posesji do sieci. Głównym ujęciem wody dla miasta jest ujęcie „Jagiellońska”. Jest to obiekt stosunkowo nowy, oddany do użytku w roku 1998, jakość pobieranej wody jest dobra.

Oprócz tego funkcjonują ujęcia: na osiedlu Wiślana, na terenach wojskowych, zakładowe oraz prywatne (studnie kopane). Jakość wody w normach. Największe przekroczenia norm szkodliwych substancji fizykochemicznych oraz drobnoustrojów występują w wodach pobieranych ze studni kopanych, które często nie spełniają warunków sanitarnych i technicznych, jakie obowiązują w tym zakresie.

Miasto posiada własną oczyszczalnię ścieków, która w ostatnim okresie została zmodernizowana i przystosowana do obowiązujących przepisów. Maksymalna dobowa przepustowość oczyszczalni to 7800 m³/d.

Kanalizacja realizowana jest etapami od roku 1998. Dotychczas wybudowano ok. 11 km kolektora sanitarnego. Zrealizowane kolektory zbierają ścieki z terenów wojskowych JW Nr 3823, os. Lotnisko, os. Wiślana-wysokie, os. Wiślana-Żwica, os. Staszica, os. Twierdza, os. Pułaskiego.

Zaopatrzenie w energię ciepłą – z Centralnej Ciepłowni ogrzewane jest lotnisko (jednostka i osiedle), 3 szkoły, os. Staszica i os. Twierdza. Oprócz tego na terenie miasta znajduje się kilka kotłowni gazowych i węglowych, z których ogrzewane są osiedla.

Sieć gazowa - istniejąca sieć gazowa w pełni pokrywa potrzeby miasta. Obszar miasta zgazyfikowany jest w 98 %.

2.4.4.8. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Dęblin, Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Dęblin

Wykonawcą POŚ oraz PGO jest „EKO-GEO” Pracownia Geologii i Ochrony Środowiska w Lublinie. Obydwa opracowania zostały przygotowane i przedłożone do weryfikacji Zarządowi Powiatu oraz Zarządowi Województwa Lubelskiego, gdzie zostały pozytywnie zaopiniowane.

2.4.4.9. Podsumowanie

Stan środowiska w mieście Dęblinie można ocenić jako dobry. W dużej mierze jest to związane ze słabym uprzemysłowieniem miasta. Zadaniem priorytetowym w zakresie ochrony środowiska jest systematyczna likwidacja dzikich wysypisk nieczystości oraz budowa kolektorów sanitarnych, gdyż nieszczelne szamba i przypadki odprowadzania ścieków do środowiska mają ujemny wpływ na jakość wód.

2.4.5. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Na terenie Dębłina znajdują się 4 zespoły objęte ścisłą ochroną konserwatorską:

I. Zespół pałacowo-parkowy Mniszchów – Pałac murowany przed 1747 r., architektem był Antoni Fontana, gruntownie przebudowany 1778 projekt królewskiego architekta Dominika Merliniego, spalony 1915 – 1918, odbudowany i adoptowany dla potrzeb Szkoły Lotniczej 1924-1927 (architekt Antoni Dygat), zniszczony 1939-1945, odbudowany w 1950 roku.

W pałacu obecnie mieści się Klub Garnizonowy WSOSP. Mimo upływu lat zespół pałacowo-parkowy utrzymał walory XVIII wiecznego stylu. Cały kompleks otoczony jest parkiem w stylu angielskim, łączącym w sobie harmonie dużych powierzchni trawnikowych z dobrze utrzymanym stawem i wyspą.

W skład zespołu pałacowo-parkowego wchodzi:

- pałac,
- oficyna I - obecnie hotel garnizonowy, murowany około 1850 roku, przebudowany w latach 20,
- oficyna II - obecnie internat garnizonowy, murowany około 1850 roku, przebudowany w latach 20,
- dom ogrodnika murowany pod koniec XVIII wieku,
- kordegarda , murowana w trzeciej ćwierci XVIII w., przebudowana w XIX wieku
- 6 willi oficerskich i dom komendanta, murowane z pierwszej połowy XX wieku,
- komenda szkoły, budynek murowany w latach 20 XX wieku
- budynek portu lotniczego, murowany wybudowany w 1926 r.
- park ze stawem z 1779 roku, projekt Jana Chrystiana Schucha

Na terenie Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych znajduje się również wieża spadochronowa, murowano-żelazna z 1920 roku.

II. Zespół dworca kolejowego –z końca XIX wieku.

W skład zespołu dworca kolejowego wchodzi :

- dworzec, część wschodnia jednokondygnacyjowa część zachodnia murowana dwukondygnacyjowa
- budynek mieszkalno-administracyjny tzw. Belweder przy ul. Kolejowej 16 murowany pod koniec XIX w.
- parowozownia – obecnie biuro, murowana pod koniec XIX w.
- budynek mieszkalno-administracyjny z apteką przy ul. Dworcowej 11, murowany w 1923 r.
- wieża ciśnień, murowana z 1920 r.
- zespół domów pracowniczych przy ul. Dworcowej o numerach 1,3,5,7,13,15,17,23,
- nastawnia, murowana pod koniec XIX w.

III. Zespół urbanistyczno-krajobrazowy Twierdza Dęblin.

Pierwsze roboty ziemne wykonano już w 1837 roku jednak zasadnicze prace przy wznoszeniu fortów trwały w latach 1878-1885. Rejon Twierdzy otoczony jest siedmioma wysuniętymi fortami, tworzącymi ochronny pas w stosunku do jej centrum. Zbudowano je zarówno na prawym jak i na lewym brzegu Wisły. Wszystkie miały zbliżoną do siebie wielkość i warunki artyleryjskie, charakteryzowały się pewną odmiennością układu planistyczno-przestrzennego. Zasadniczym umocnieniem tych obiektów były wysokie wały, skarpy, kazamaty i ceglane kojce połączone poternami czyli korytarzami prowadzącymi z wnętrza do okalających je rowów. W każdym forcie znajdowały się koszary typu szyjowego oraz magazyny. Lokalizacja tych obiektów była następująca. Na prawym brzegu Wisły:

Fort nr 1 (Młynki) wybudowane po roku 1879 przy drodze do Stężycy na kamiennych fundamentach. Obiekt turystycznie dostępny.

Fort nr 2 (Mierzwiączka), wybudowany w latach 1879 – 1882 oddalony około 3 kilometrów od cytadeli przy drodze na Ryki, wzniesiony na terenie podmokłym, jest najlepiej do dziś zachowanym obiektem tego typu w okolicach Dębina. Obiekt bardzo atrakcyjny.

Fort nr 3 (Dęblin), zbudowany w latach 1879 – 1882 przy ówczesnym trakcie prowadzącym do Bobrownik, półtora kilometra od prawego brzegu Wieprza (obecnie na terenie osiedla mieszkaniowego przy lotnisku). Stan zachowany szczątkowy.

Fort nr 4 (Borowa) wzniesiony w latach 1879 – 1882, usytuowany na lewym brzegu Wieprza, w odległości ponad jednego kilometra od rzeki. Stan zachowany szczątkowy.

W skład zespołu Twierdzy Dęblin wchodzi:

- cytadela 1838-1945 projekt gen. Iwana Dehna,
- ciągły budynek magazynowo – koszarowy z działobitniami, magazynami frontu wodnego, kaponierą główną, koszarami, bramą południowo - wschodnią (zwaną Lubelską)
- dom komendanta,
- magazyn,
- prochownia przy barkanie, żelbetonowa z 1895-1905,
- dom duchowieństwa prawosławnego,
- dom cerkiewnego,
- pralnia i łaźnia z 1895-1905
- fortyfikacje bastionowe, murowano – ziemne okalające cytadelę
- fortyfikacje i budynki na przedpolu umocnień bastionowych,
- zespół Reduty Generała Kąckiego,
- pozostałości Reduty Generała Zajęczka.

IV Zespół urbanistyczny dawnej osady Irena obejmujący budynki i budowle z końca XIX w – początku XX w tym:

- magistrat – obecnie Ratusz Miejski z ok. 1880 r., ul. Rynek,
- bożnica z początku XX w., obecnie budynek handlowo – administracyjno – mieszkalny, ul. Okólna,
- apteka i dom aptekarza, z czwartej ćwierci XIX w., ul. Okólna,
- dom farbiarza, ul. Warszawska,
- kasyno wojskowe z początku XX w., obecnie budynek mieszkalno – handlowy, ul. Warszawska,
- budynek administracyjny, ul. Warszawska,
- domy i kamienice przy ulicach Okólnej, Rynek i Warszawskiej,
- studnia z kołowrotem, ul. Okólna.

Wszelka działalność inwestycyjna prowadzona przy obiektach objętych rejestrem zabytków oraz na obszarach tych zespołów zabytkowych wymaga zezwolenia WKZ w Lublinie.

Dotyczy to również terenów będących w bezpośrednim sąsiedztwie zespołów położonych w strefie ochrony układu urbanistycznego Twierdzy Dęblin.

Ochroną konserwatorską objęte są również obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków, zespół starej zabudowy centrum miasta, czyli dawnej osady handlowej „Irena” z malowniczym zespołem zabudowy z końca XIX w. i początku XX w. skupionym przy ul. Warszawskiej. Łącznie w ewidencji znajduje się 77 zabytków.

2.4.6. Własność nieruchomości

Struktura własności nieruchomości w Dęblinie na koniec 2003 roku została przedstawiona w tabeli 2.

tab. 2 Struktura własności nieruchomości w Gminie Miasto Dęblin

Rodzaj gruntu	Powierzchnia w ha	Udział %
Grunty Skarbu Państwa	2 379	62,07
Grunty Gminy	174	4,54
Grunty prywatne	990	25,83
Inne	290	7,56
Razem	3 833	100,00

2.4.7. Mieszkalnictwo

Realizatorami budownictwa mieszkaniowego w Dęblinie były: wojsko, kolej, miasto, spółdzielczość mieszkaniowa oraz inwestorzy indywidualni. Zabudowę mieszkaniową ze względu na: sposób jej realizacji, status prawny, formę, zakres pełnionych funkcji można podzielić na kilka zróżnicowanych grup.

Zabudowa wielorodzinna – Charakterystyczne są tu dwa osiedla oddalone od terenów zainwestowania miasta zasadniczego tj.

- osiedle „Lotnisko” w południowej części miasta;
- osiedle „Stawy” w części północnej.

Wszystkie pozostałe zespoły tej grupy zostały zrealizowane w zachodniej części miasta, pomiędzy Wisłą a linią kolejową. Są to: zespół przy ul. 15-go P.P. „Wilków”, osiedle przy ul. Staszica, osiedle Wiślana przy ul. Stężyckiej, zespół zabudowy przy ul. Wiślanej, zespół

zabudowy przy ul. Podchorążych, grupa baraków wielomieszkańczych na terenie położonym pomiędzy ul. Podchorążych, a linią kolejową.

Zabudowa o niskiej intensywności przeważnie jednorodzinna z usługami towarzyszącymi, w rejonie centrum miasta, przy ulicach Rynek, Okólna, PCK, Bankowa, Grunwaldzka, Leśki, Piłsudskiego i Prosta.

Zabudowa jednorodzinna zrealizowana na terenach o podziale na działki wykonanym dla potrzeb budownictwa:

- Zespół w rejonie ulic Konopnickiej i Zacisznej;
- Osiedle „Jagiellońska”
- Osiedle „Wiślana – Żwica”;
- Zespół „Masów”.

Zabudowa mieszana (rolniczo-ogrodnicza i jednorodzinna) na terenach o podziale rolnym, przekształcająca się z zabudowy zagrodowej na jednorodziną. Ten typ zabudowy występuje głównie we wschodniej części miasta, rozciągając się wzdłuż ulic – dróg obsługujących dawniej osadnictwo rolnicze, a także skupionej w formie wsi (Mierzwiączka i Żdźary).

W części zachodniej zabudowa ta ukształtowała się w zespoły skupione wokół dworca kolejowego (Rycice – ulice Stara, Nowa i Kolejowa oraz Michalinów – ulice Michalinowska, Zielona, Wolności, Żeromskiego).

2.5. Gospodarka

2.5.1. Charakterystyka gospodarki miasta

Charakter gospodarczy miasta związany jest przede wszystkim z obronnością kraju. Najwięcej osób zatrudnionych jest w przemyśle produkującym na rzecz wojska. Znajdują się tu: Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych, dwie jednostki wojskowe, oraz obsługujące wojsko zakłady państwowe tj.: Wojskowe Zakłady Inżynieryjne przy ul. 15 P.P. „Wilków”, Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 3, 6 Szpital Wojskowy z Przychodnią przy ul. Szpitalnej.

W ostatnich latach dał się zaobserwować wzrost liczby podmiotów gospodarczych, w tym także spółek prawa handlowego.

tab. 3 Zasoby rynku pracy

	2000	2001	2002	2003
pracujący ogółem	3 966	3 756	3 437	3 494

ludność w wieku produkcyjnym	11 604	11 814	12 139	12 315
-------------------------------------	--------	--------	--------	--------

Analizując sytuację na rynku pracy w latach 2000-2003, bardzo wyraźnie daje się zaobserwować spadek ogólnej liczby pracujących, przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku produkcyjnym. Jest to bardzo zła tendencja, która skutkuje pogłębiającym się bezrobociem. W 2003 r. w mieście zatrudnionych było 3 494 osób na 12 315 osób w wieku produkcyjnym. Stanowi to 19,9 % ogółu mieszkańców miasta. Zarejestrowane bezrobocie wynosiło 1680 osób.

Spośród 3494 zatrudnionych osób, 1098 pracuje w sferze działalności produkcyjnej i budownictwie. Stanowi to udział 31 % w liczbie zatrudnionych ogółem. Zdecydowana większość osób pracujących zatrudniona jest w sferze budżetowej.

W Dęblinie na koniec 2003 roku liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wyniosła 1222 i w stosunku do roku 2000 nastąpił wzrost o 7,95 %. 935 z nich to zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Są to głównie sklepy rodzinne, zatrudniające 1-2 osoby. Podmiotów zatrudniających powyżej 10 osób jest w mieście 51.

Gospodarczy charakter miasta podnosi istniejące tu lotnisko. Ma ono duże, lecz nie w pełni wykorzystane możliwości transportowe. Obecnie lotnisko służy przede wszystkim do szkolenia podchorążych, którzy studiują w Wyższej Szkole Oficerskiej Sił Powietrznych.

Ponadto Dęblin ma dobrze rozwinięte szkolnictwo oraz wysoko wykwalifikowaną siłę roboczą. W gospodarce dominują głównie branże zbrojeniowa, chemiczna, spożywcza i odzieżowa. W mieście funkcjonują też: 6 Szpital Wojskowy z Przychodnią, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i kilka niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. oraz oddziały trzech banków.

Od 1993 roku w mieście działa Dęblińskie Stowarzyszenie Gospodarcze, które zrzesza osoby fizyczne i prawne będące podmiotami gospodarczymi, reprezentującymi rozmaite branże i formy działalności. Do instytucji wspierających rozwój biznesu należy również działająca w Dęblinie od 2004 r. Agencja Rozwoju Lokalnego utworzona przez Lubelską Fundację Rozwoju.

Najważniejsze wskaźniki charakteryzujące gospodarkę miasta:

- **1 437 PLN** – dochody gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca
- **252,32 PLN** - wskaźnik wydatków inwestycyjnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca

- **158,2** - liczba prywatnych przedsiębiorstw przypadających na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym
- **1222** - liczba podmiotów gospodarczych
- **11,77** - wskaźnik tempa wzrostu gospodarczego (określany jako przyrost nowych firm prywatnych w przeliczeniu na 1000 osób w wieku produkcyjnym, dane za okres 2000-2002)
- **0,3** - wskaźnik mówiący o ilości inwestycji zagranicznych w gminie (określany przez liczbę spółek z kapitałem zagranicznym przypadającą na mieszkańców w wieku produkcyjnym)

2.5.2. Finanse gminy

Miasto Dęblin to gmina o średnich zasobach finansowych. W tabeli 4 zostały przedstawione dochody ogółem z wyszczególnieniem dochodów własnych gminy oraz wydatki ogółem ze szczególnym uwzględnieniem wydatków inwestycyjnych. Podane zostały wartości dla lat 2000-2005 (z tym, że wartości dla lat 2004 i 2005 pochodzą nie z budżetów zrealizowanych, a jedynie z planowanych).

tab. 4 Dochody i wydatki budżetowe (w PLN)

	2000	2001	2002	2003	2004*	2005*
dochody ogółem	21 888 516	23 678 945	23 922 251	26 004 808	30 182 182	29 871 439
• dochody własne	10 577 617	10 728 986	11 401 143	13 177 297	13 707 675	9 723 975
wydatki ogółem	23 105 013	23 493 517	28 460 984	28 036 083	31 651 382	28 721 439
• wydatki inwestycyjne	4 424 016	3 029 270	7 959 797	2 918 680	3 358 634	1 723 200

Analiza informacji zawartych w tabeli pozwala zauważyć znaczny spadek nakładów na inwestycje na przestrzeni ostatnich lat. Wynika to z trudnej sytuacji finansowej gminy oraz dążeniu do zmniejszenia zadłużenia i stabilizacji budżetu. Taka sytuacja zmusza do poszukiwania dodatkowych źródeł finansowania w celu realizacji zadań inwestycyjnych.

2.6. Sfera społeczna

2.6.1. Sytuacja demograficzna

Stosunki demograficzne w mieście nie kształtują się modelowo, ale na tle innych miast Lubelszczyzny Dęblin prezentuje się w miarę korzystnie. Z 1,80 ‰ przyrostu naturalnego

w 2003 r., plasuje się powyżej średniej wojewódzkiej (-0,70 ‰). Dobrze wypada miasto także na tle Powiatu Ryckiego z -0,16 ‰ przyrostu naturalnego. Wskaźnik ten nie jest jednak zadowalający, gdyż od początku lat 90-tych notuje się stały spadek urodzeń. Liczba zawartych małżeństw w mieście Dęblinie wyniosła w 2003 r. 142, co stanowi 7,29 ‰ (średnia dla województwa: 5,42 ‰; średnia dla powiatu ryckiego 6,27 ‰). W roku 2003 do Dębłina napłynęło łącznie 341 osób – w tym samym czasie nastąpił odpływ 468 osób. Ujemne saldo migracji wpływa jednoznacznie negatywnie na stosunki demograficzne Dębłina. Powoduje to zmniejszanie się populacji miasta.

Struktura wiekowa mieszkańców przedstawia się następująco:

22,7 % to osoby w wieku przedprodukcyjnym,

64,1 % osoby w wieku produkcyjnym,

13,2 % w wieku poprodukcyjnym.

W Dęblinie następuje stały spadek liczby mieszkańców – w roku 2002 było ich 19 543, w 2003 – 19 468, a w 2004 roku już tylko 18 996 osób. W ogólnej liczbie mieszkańców niewiele ponad połowę stanowią mężczyźni.

2.6.2. Edukacja, kultura

Dęblin charakteryzuje się jednym z wyższych wskaźników wykształcenia w województwie lubelskim. W mieście funkcjonuje 6 szkół podstawowych (w tym 1 specjalna), 4 gimnazja (w tym 1 specjalne), Zespół Szkół Ogólnokształcących, Ogólnokształcące Liceum Lotnicze, 2 Zespoły Szkół Zawodowych (prowadzone przez powiat) oraz 2 uczelnie wyższe – Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych oraz Wydział Zamiejscowy Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie. Od października 2005 r. w Dęblinie zacznie funkcjonować również wydział zamiejscowy Politechniki Warszawskiej. Na poziomie podstawowym kształci się obecnie 1 479 uczniów, w gimnazjach 903, a w szkołach ponadgimnazjalnych ponad 2 tys. uczniów. Kształceniem specjalnym objętych jest 72 uczniów, z tego 35 mieszka na stałe w internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego. Na terenie Dębłina prowadzą również działalność 2 przedszkola, do których uczęszcza 210 wychowanków.

Działalność kulturalna realizowana jest przez Miejski Dom Kultury w dwóch placówkach, mieszczących się nad Wisłą oraz w osiedlu Mierzwiączka. Zgodnie z działalnością statutową, MDK prowadzi zespoły amatorskie w dziedzinach teatru, żywego słowa, tańca ludowego, współczesnych form tanecznych, muzyki, andragogiki, fotografii, turystyki. Działalność

obejmuje również edukację artystyczną, estetyczną i profilaktyczną dzieci, młodzieży i dorosłych realizowaną poprzez zadania z zakresu plastyki, fotografii, rytmiki i muzyki.

Drugą, istniejącą na terenie miasta instytucją kultury jest Miejska Biblioteka Publiczna. Działa ona w oparciu o trzy filie, znajdujące się w poszczególnych dzielnicach miasta: Masów, Rycice, Wiślana. Z usług MBP korzysta 22,5% mieszkańców miasta (co piąty mieszkaniec). 62% czytelników to osoby uczące się i studiujące. Biblioteka realizuje potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży, starając się systematycznie uzupełniać księgozbiory z różnych dziedzin wiedzy i różnym stopniu przystępności. Oprócz potrzeb edukacyjnych, biblioteka zaspokaja potrzeby rekreacyjne, szczególnie ludzi starszych, bezrobotnych i niepełnosprawnych.

Biblioteki prowadzą również działalność popularyzatorską, mającą na celu zapoznanie społeczeństwa z zawartością zbiorów i różnorodnością usług bibliotecznych. W tym celu organizowane są wystawki książkowe (np. z okazji rocznic literackich, regionalnych, historycznych), konkursy literackie, konkursy promujące wiedzę ekologiczną, lekcje z przysposobienia bibliotecznego dla dzieci i młodzieży, prelekcje związane z rocznicami historycznymi, spotkania autorskie. Istnieje również współpraca z komitetami osiedlowymi, szkołami i MDK w zakresie organizowania imprez okolicznościowych. W tym roku Miejska Biblioteka Publiczna otrzymała komputery w ramach akcji „Ikonka”, dzięki czemu umożliwiła swoim czytelnikom bezpłatny i szybki dostęp do internetu.

W Dęblinie funkcjonuje kino „Błękit” (530 miejsc) – problemem jest jednak to, że obiekt znajduje się na terenie jednostki wojskowej i nie wszyscy mieszkańcy mają do niego wolny dostęp.

W zakresie rozwoju kultury i oświaty działa Towarzystwo Przyjaciół Dęblina. Stowarzyszenie prowadzi m.in. działalność wydawniczą poświęconą miastu, naukową poprzez badania historyczne Dęblina i okolic, organizuje sesje, odczyty popularno-naukowe. Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości to zadania wypełniane również przez organizacje kombatanckie, mające siedzibę na terenie miasta.

W Dęblinie znajduje się Muzeum Twierdzy Dęblin oraz Sala Tradycji przy WSOSP. Obiekty te są udostępniane dla zwiedzających.

Od 2001 roku Dęblin prowadzi współpracę z zagranicznymi miastami partnerskimi Sedrina we Włoszech i Drohobycz na Ukrainie. Współpraca na obecnym etapie ma głównie charakter edukacyjny i kulturalny.

2.6.3. Sport, rekreacja

W Dęblinie działa Kolejowy Klub Sportowy „Czarni” skupiający sportowców w sekcjach piłki nożnej, brydża sportowego, szachowej, a ostatnio - w związku z wybudowaniem kortów - sekcji tenisa ziemnego.

Zarząd Miejski Szkolnego Związku Sportowego nadzoruje prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w ramach SKS w placówkach oświatowych, przeprowadzanie zawodów i imprez sportowych ujętych w corocznym kalendarzu imprez miasta Dębina. Na terenie miasta prężnie działają liczne uczniowskie i osiedlowe kluby sportowe, jak np. „Libero” czy „Budo”.

Obiekty sportowe na terenie miasta:

- **Obiekty Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych:** dwa boiska do piłki nożnej, boisko do piłki ręcznej, dwa boiska do piłki koszykowej, dwa boiska do piłki siatkowej, cztery korty tenisowe, boisko do lekkiej atletyki, wojskowy tor przeszkód, wieża spadochronowa, pływalnia kryta z widownią, sala gimnastyczna z widownią;
- **Obiekty Klubu "Czarni":** dwa boiska do piłki nożnej, cztery korty tenisowe, boisko do piłki siatkówki plażowej;
- **Obiekty sportowe i rekreacyjne przy szkołach** (boiska sportowe i sale gimnastyczne);

Ponadto w Miejskim Domu Kultury nad Wisłą funkcjonuje Ośrodek Sportów Wodnych, który umożliwia korzystanie ze sprzętu wodniackiego.

2.6.4. Bezpieczeństwo

Zadania z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego w mieście pełni Komisariat Policji w Dęblinie. Ponadto w Dęblinie zlokalizowane są Placówka Żandarmerii Wojskowej oraz Placówka Straży Ochrony Kolei.

W zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego działa Ochotnicza Straż Pożarna Dęblin Masów. OSP oprócz prowadzenia działań ratowniczo gaśniczych zabezpiecza również imprezy masowe organizowane w mieście. Placówka OSP w Masowie wymaga poprawy warunków lokalowych. Przewidywana jest rozbudowa i modernizacja istniejącego obiektu.

2.6.5. Organizacje pozarządowe

Mieszkańcy miasta aktywnie działają w stowarzyszeniach, których szeroka sfera działalności obejmuje zadania w zakresie, m.in. kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, upowszechniania sportu i turystyki, promocji zdrowia, pomocy społecznej, działalności charytatywnej czy pomocy osobom niepełnosprawnym. Organizacje pozarządowe,

prowadzące działalność pożytku publicznego w sferze pomocy społecznej i działań charytatywnych mają ogromny wpływ na życie społeczno-kulturalne Dęblinian.

Zestawienie organizacji pozarządowych działających na terenie gminy zostało przedstawione w tabeli 5.

tab. 5 Organizacje pozarządowe działające na terenie Dębłina

1. Oddział Miejski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Dęblinie
2. Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego WSOSP w Dęblinie
3. PTSM - Dębliński Klub Turystyki Kwalifikowanej „Sokół”
4. Polskie Towarzystwo Tatrzańskie – Oddział Dębliński im. Augusta Sochackiego
5. Lokalna Organizacja Turystyczna „Powiśle”
6. Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „LEŻAK”
7. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej – Dęblińskie Koło Przyjaciół Harcerstwa
8. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej – 1 Dęblińska Drużyna Harcerzy „Orleńskie Dęblińskie”
9. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej 3 Dęblińska Drużyna Harcerki „Płomień”
10. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej – 4 Dęblińska Drużyna Żeglarska Harcerzy
11. 39 Drużyna Harcerska „Azymut” Związku Harcerstwa Polskiego w Dęblinie
12. Towarzystwo Przyjaciół Dębłina
13. Stowarzyszenie „Dęblin 2000”
14. Dęblińskie Stowarzyszenie Gospodarcze
15. Dębliński Oddział Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego
16. Kolejowy Klub Sportowy „Czarni” Dęblin
17. Polski Związek Wędkarski – Koło Nr 4 w Dęblinie
18. Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
19. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Oddział Miejski w Dęblinie
20. Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego
21. Stowarzyszenie Klub Kobiet po Mastektomii „AMAZONKI” w Dęblinie
22. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło nr 7 w Dęblinie
23. Dęblińskie Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „DISON”
24. Polski Czerwony Krzyż – Zarząd Powiatowy
25. Rodzinny Klub Abstynenta „Krokus”
26. Stowarzyszenie Romów w Polsce – Oddział Okręgowy w Dęblinie
27. Wolontariat Świętego Eliasza w Krakowie Oddział Dęblin
28. Uczniowski Klub Sportowy „BUDO”
29. Uczniowski Klub Sportowy „LIBERO”
30. Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Dęblinie

31. Ochotnicza Straż Pożarna Dęblin - Masów
32. Osiedlowy Klub Sportowy Staszica

2.6.6. Bezrobocie

Liczba osób bezrobotnych w Dęblinie zmniejsza się systematycznie od roku 2001, ale nie można tego zjawiska ocenić jednoznacznie pozytywnie, ponieważ w tym samym okresie zmniejszała się również ogólna liczba mieszkańców miasta.

W 2003 roku w Dęblinie na 12 315 osób w wieku produkcyjnym zatrudnionych było tylko 3 494 osób, co stanowiło 28,37 %. Zarejestrowanych jako bezrobotne było 1 580 osób, czyli 12,83 %. Reszta, czyli 48,80 % to ukryty potencjał pracy.

Najwięcej osób zatrudniają jednostki budżetowe i struktury związane z wojskiem.

W tabeli 6 została przedstawiona sytuacja na dęblińskim rynku pracy w latach 2000-2004.

tab. 6 Bezrobocie w Dęblinie w latach 2000-2004

	2000	2001	2002	2003	2004
bezrobotni ogółem	1 469	1 680	1 634	1 580	1415
w tym kobiety	963	1 024	962	937	820

Według stanu na dzień 31.12.2004 r. w Dęblinie było zarejestrowanych 1 415 bezrobotnych, w tym 820 kobiet. Tylko 87 osób posiadało prawo do zasiłku.

Tabela 7 pokazuje charakterystykę osób bezrobotnych ze względu na wiek, wykształcenie oraz staż pracy.

tab. 7 Bezrobotni wg wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy (dane za 2004 r.)

		Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet
Wiek	18-24	323	172
	25-34	421	264
	35-44	327	199
	45-54	303	171
	55-59	38	14
	60-64 lata	3	0
Wykształcenie	wyższe	98	69
	policealne i średnie zaw.	492	320
	średnie ogólnokształcące	100	75
	zasadnicze zaw.	427	213
	gimnazjalne i poniżej	298	143
Staż pracy ogółem	do 1 roku	156	97
	1-5	248	162
	5-10	186	102
	10-20	267	157

	20-30	106	36
	30 lat i więcej	5	0
	bez stażu	447	266
Ogółem		1415	820

2.6.7. Określenie grup społecznych wymagających wsparcia

Rada Miasta Dęblin podjęła 26 września 2003 roku uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Pomocy Rodzinie na lata 2003-2010. W programie znalazła się diagnoza sytuacji grup społecznych wymagających wsparcia. Przy 1415 osobach zarejestrowanych jako bezrobotne prawo do zasiłku przysługuje jedynie 6,15 % bezrobotnych (87 osób). Długotrwałym bezrobociem dotkniętych jest 684 osoby (ponad 2 lata). Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc 745 rodzinom. W 55 rodzinach występuje wyraźna patologia, 144 rodziny klasyfikuje się jako niewydolne wychowawczo. Policja w Dęblinie w roku 2002 sporządziła „niebieskie karty” dla 23 rodzin dotkniętych problemem przemocy.

W mieście żyje dużo osób niepełnosprawnych. Według dostępnych danych osób dotkniętych problemem niepełnosprawności jest już 450. Ta grupa ludzi wymaga nie tylko bieżącego wsparcia, ale należy również uwzględnić ich potrzeby przy projektowaniu i tworzeniu nowych inwestycji w celu niwelowania barier i zwiększania dostępności miejsc użytku publicznego.

Powyższe dane wskazują na wielość problemów, z którymi boryka się dęblińska rodzina. Zmuszają one do podjęcia zakrojonych na szeroką skalę działań pomocowych, opracowania systemu wsparcia. Program Pomocy Rodzinie określa obszary działań mające na celu zaktywizowania społeczności i zainicjowania samopomocy w ramach grup wsparcia czy wolontariatu.

2.7. Identyfikacja problemów

2.7.1. Problemy rozwoju turystycznego miasta

- słabo rozwinięta baza noclegowa
- niewielka baza gastronomiczna
- zamknięcie terenów wojskowych dla indywidualnego turysty
- brak przygotowanych miejsc do organizowania imprez
- mało ścieżek rowerowych
- brak informacji turystycznej w mieście
- słaba promocja turystyki w Dęblinie

- brak miejskich produktów turystycznych
- zbyt mała ilość środków na rozbudowę infrastruktury turystycznej
- niewystarczająca ilość miejsc do parkowania, w tym dla autokarów
- braki w udogodnieniach dla osób niepełnosprawnych
- brak oznakowania miejsc atrakcyjnych turystycznie i słabe ich zagospodarowanie
- ograniczenie oferty turystycznej miasta do krótkotrwałych pobytów
- brak stałego, długoterminowego kalendarza imprez kulturalnych, turystycznych, rozrywkowych
- niedostateczne wykorzystanie zasobów wodnych
- znikome rozpoznanie potrzeb turystów
- zagrożenie konkurencją ze strony miast (z bliskiego otoczenia Dębłina), które wyspecjalizowały się w obsłudze ruchu turystycznego
- słaba świadomość ekologiczna i turystyczna mieszkańców

2.7.2. Problemy wynikające z zagospodarowanie przestrzennego

- duże rozproszenie terytorialne miasta
- duża ilość terenów zamkniętych
- niewielka ilość kanalizacji sanitarnej
- stara sieć wodociągowa (azbestowo-cementowa) w centrum miasta
- zanieczyszczenia powietrza (wynikające z „niskiej emisji” oraz z dużego natężenia ruchu w pobliżu dróg krajowych)
- hałas
- konieczność rekultywacji zamkniętego wysypiska śmieci
- dzikie wysypiska
- zły stan dróg w mieście
- występowanie obiektów zabytkowych (stref ochrony konserwatorskiej)
- duża liczba domów z pokryciem dachowym zawierającym azbest
- zła jakość wód w rzekach przepływających przez miasto
- niewykorzystanie wybrzeża rzek
- brak lasów gminnych

2.7.3. Problemy rozwoju gospodarczego Dębłina

- gospodarka miasta związana głównie z wojskiem
- mały udział zatrudnionych w sferze pozabudżetowej
- większość podmiotów gospodarczych to przedsiębiorstwa drobne (1-2 osobowe)
- mała ilość zakładów produkcyjnych
- słabo rozwinięty sektor usług
- brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych mogących sprostać wymaganiom inwestora strategicznego
- duża ilość terenów niewykorzystanych gospodarczo (własność PKP i MON)
- brak zainteresowania ze strony inwestorów
- spadek wydatków inwestycyjnych w mieście
- brak możliwości opłacalnego zbytu oraz przetwórstwa rolniczego
- słaba promocja gospodarcza miasta

2.7.4. Problemy w sferze społecznej

- niski przyrost naturalny
- ujemne saldo migracji
- duże bezrobocie w mieście
- znacząca grupa osób niepełnosprawnych
- brak ułatwień w poruszaniu się dla osób niepełnosprawnych
- istnienie grup i obszarów wykluczenia społecznego
- słabe dostosowanie systemu kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy
- ograniczona dostępność obiektów kulturalnych i rekreacyjnych (kino, basen)
- zbyt mała ilość mieszkań socjalnych
- mała ilość mieszkańców zaangażowanych w rozwój społeczeństwa obywatelskiego

3. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA OBSZARZE MIASTA

3.1. Uwagi ogólne

Wielość problemów dotyczących miasta skłania do podejmowania przez samorząd działań, które służyłyby ich rozwiązywaniu. Z analizy sytuacji finansowej gminy wynika jednak, że realizacja zadań jedynie w oparciu o budżet gminy nie doprowadzi w krótkim czasie do

poprawy sytuacji. Dlatego konieczne będzie sięganie po dostępne fundusze z Unii Europejskiej, a głównie ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Zadania polegające na poprawie sytuacji gospodarczej na obszarze miasta są wynikiem analizy stanu aktualnego i bezpośrednio korespondują z celami zawartymi w ogólnej strategii rozwoju miasta, dokumentach strategicznych o charakterze branżowym, a także zawierają się w celach wyznaczonych przez działania 3.1 oraz 3.2 ZPORR.

Na podstawie identyfikacji problemów został określony cel strategiczny Programu Rozwoju Lokalnego: „*Wzmocnienie potencjału rozwojowego miasta Dęblin oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców*”. Cel ten wpisuje się w horyzontalny cel Strategii Rozwoju Gospodarczego Miasta Dęblin –

„AKTYWNE MIASTO KREATOREM DOBROBYTU MIESZKAŃCÓW”

3.2. Lista zadań do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego

Osiągnięcie celu strategicznego będzie możliwe poprzez podejmowanie działań w czterech obszarach strategicznych: 1) Infrastruktura ochrony środowiska, 2) Gospodarka i rynek pracy, 3) Infrastruktura komunikacyjna, 4) Sfera społeczna, kultura, edukacja.

3.2.1. Infrastruktura ochrony środowiska

- zadanie 1.* rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie miasta
- zadanie 2.* likwidacja szamb
- zadanie 3.* budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach zabudowy rozproszonej
- zadanie 4.* montaż urządzeń do oczyszczania ścieków deszczowych na wylotach kanalizacji deszczowej
- zadanie 5.* opracowanie programu ogólnego kanalizacji deszczowej dla miasta Dęblin
- zadanie 6.* wdrażanie systemu selektywnej zbiórki odpadów
- zadanie 7.* budowa lub modernizacja miejsc utylizacji opakowań
- zadanie 8.* rekultywacja zamkniętego wysypiska śmieci
- zadanie 9.* wymiana starej sieci wodociągowej azbestowo-cementowej na nową (z PCV)
- zadanie 10.* budowa II studni na ujęciu wody „Jagiellońska” wraz z infrastrukturą
- zadanie 11.* budowa sieci wodociągowej łączącej os. Lotnisko z ujęciem wody „Jagiellońska”

- zadanie 12.* monitoring ujęć wody i pompowni ścieków
- zadanie 13.* budowa magistrali wodociągowej łączącej ujęcie wody „Jagiellońska” z ujęciem wody „Wiślana”
- zadanie 14.* wymiana pokrycia dachowego zawierającego azbest
- zadanie 15.* likwidacja dzikich wysypisk
- zadanie 16.* budowa i modernizacja małych zbiorników retencyjnych
- zadanie 17.* ochrona cennych walorów przyrodniczo – krajobrazowych
- zadanie 18.* poprawa systemu zieleni miejskiej
- zadanie 19.* modernizacja i rozbudowa systemów ciepłowniczych, wyposażanie ich w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń do powietrza
- zadanie 20.* edukacja ekologiczna lokalnej społeczności

3.2.2. Gospodarka i rynek pracy

- zadanie 1.* opracowanie kompleksowego systemu wspierania przedsiębiorczości w mieście
- zadanie 2.* zaktualizowanie bazy danych dotyczących wolnych nieruchomości przeznaczonych do wykorzystania gospodarczego
- zadanie 3.* pozyskiwanie funduszy na współfinansowanie rozwoju mikroprzedsiębiorstw
- zadanie 4.* prowadzenie szkoleń w zakresie podwyższania kwalifikacji zawodowych
- zadanie 5.* współdziałanie z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rozwoju zatrudnienia
- zadanie 6.* inicjowanie współpracy przedsiębiorców z Dębłina i z innych miast partnerskich
- zadanie 7.* wspieranie rozwoju gminnych jednostek organizacyjnych
- zadanie 8.* stworzenie systemu informacji turystycznej
- zadanie 9.* budowa infrastruktury turystycznej (obiekty noclegowe, gastronomiczne, obiekty służące wspieraniu aktywnych form turystyki)
- zadanie 10.* wybudowanie hali widowiskowo - sportowej
- zadanie 11.* tworzenie zaplecza kulturalno – rozrywkowego
- zadanie 12.* przygotowanie systemu wizualizacji, w tym znaku graficznego miasta Dęblin, jako obszaru atrakcyjnego turystycznie
- zadanie 13.* promowanie samozatrudnienia

- zadanie 14.* stworzenie lokalnego systemu poręczeń kredytowych
- zadanie 15.* promocja gospodarcza miasta
- zadanie 16.* stworzenie inkubatora przedsiębiorczości
- zadanie 17.* rozwój współpracy międzynarodowej w sferze gospodarczej
- zadanie 18.* rozwój systemu kształcenia na odległość
- zadanie 19.* utworzenie stacji kontroli pojazdów wraz z infrastrukturą techniczną (WZInż)

3.2.3. Infrastruktura komunikacyjna

- zadanie 1.* poprawa stanu technicznego dróg gminnych
- zadanie 2.* budowa dróg gminnych
- zadanie 3.* modernizacja dróg powiatowych
- zadanie 4.* modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich
- zadanie 5.* budowa i modernizacja towarzyszącej infrastruktury drogowej
- zadanie 6.* budowa parkingu przystosowanego dla autokarów
- zadanie 7.* budowa ścieżek pieszo - rowerowych
- zadanie 8.* rozwój infrastruktury i usług teleinformatycznych

3.2.4. Sfera społeczna, kultura, edukacja

- zadanie 1.* rozwój bazy sportowej (tworzenie boisk, placów zabaw)
- zadanie 2.* współdziałanie z organizacjami pozarządowymi
- zadanie 3.* tworzenie zaplecza kulturalno – rozrywkowego
- zadanie 4.* aktywizowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej
- zadanie 5.* pomoc przy tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych
- zadanie 6.* podnoszenie świadomości społecznej na temat niepełnosprawności
- zadanie 7.* organizowanie imprez kulturalnych
- zadanie 8.* rozwój systemu kształcenia
- zadanie 9.* termomodernizacja szkół
- zadanie 10.* remonty i doposażanie budynków szkolnych
- zadanie 11.* rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych
- zadanie 12.* organizowanie zajęć rekreacyjno-sportowych
- zadanie 13.* wizualizacja walorów turystycznych Dębłina

- zadanie 14.* rozwój współpracy międzynarodowej w sferze kulturalnej
- zadanie 15.* przygotowanie „Szlaku fortów twierdzy carskiej i grodzisk średniowiecznych.
- zadanie 16.* przygotowanie „Szlaku dworów i rezydencji magnackich Małego Mazowsza”
- zadanie 17.* zagospodarowanie budynku Muzeum Twierdzy Dęblin

4. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Wskazane wyżej zadania inwestycyjne, po dokładnym opisanu z punktu widzenia ich wdrażania i finansowania, przeformułowane zostaną w projekty. Nie wszystkie z zadań wymienionych w rozdziale 3 Planu Rozwoju Lokalnego wymagają takiego uszczegółowienia. W postaci kart projektów zostały przedstawione głównie te inwestycje, które będą mogły uzyskać dofinansowanie w ramach działań 3.1 i 3.2 ZPORR. Taka konieczność wynika z warunków ubiegania się o środki z funduszy strukturalnych. Jednocześnie lista wymienionych niżej projektów nie jest listą zamkniętą – jest to jedynie zarysowanie pewnych działań istotnych z punktu widzenia miasta w najbliższym okresie oraz podstawa do formułowania w przyszłości następnych projektów.

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa kanalizacji podciśnieniowej – zlewnia nr 1 „I etap”
Symbol inwestycji: Z-01
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Budowa kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej – zlewnia nr 1 „I etap” mający na celu skanalizowanie centrum miasta Dęblin

Lokalizacja

Miasto Dęblin: ul. Niepodległości, Żabia, Wąska, Prosta, Rynek, Okólna, PCK, Wiatraczna, Grunwaldzka, 1-go Maja

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Dęblinie

Wymagana dokumentacja

Dokumentacja projektowa – wykonana
Pozwolenie na budowę – jest

Harmonogram realizacji

Rozpoczęcie – 2005 r.
Zakończenie – III kwartał 2007 r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt ogółem – 4 392 540 zł

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

Sieć kanalizacyjna o dł. 7200 m
Pompownia próżniowo-tłoczna z przyłączem energetycznym i wodociągowym
Podłączenie do sieci kanalizacyjnej ok. 135 domów jednorodzinnych oraz instytucji użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola, ZOZ, banki, komisariat policji, sklepy, punkty usługowe, Urząd Miasta)
Ilość odprowadzanych na oczyszczalnię ścieków – ok. 100 m³/d
Umożliwienie dalszej rozbudowy sieci kanalizacyjnej, która będzie podłączona do wybudowanej w I etapie przepompowni

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Dęblinie.
Symbol inwestycji: Z-02
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

W ramach rekultywacji składowiska przewiduje się odtworzenie pierwotnej morfologii terenu, co jest możliwe dzięki istniejącej konfiguracji terenu przez sposób deponowania odpadów. Docelowa rekultywacja będzie miała charakter leśny, co koresponduje z zapisem w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania miasta Dęblin. Przewiduje się także wzbogacenie przyrodnicze terenu, wykonanie dodatkowego oczka wodnego z zachowaniem istniejącego oraz wykonanie nasypu rekultywacyjnego z gruntów piaszczystych pobranych na miejscu ze wzbogaceniem warstwy humusowej w części ograniczonej z wykorzystaniem do tego celu osadów pościekowych z Oczyszczalni Ścieków w Dęblinie. W ramach rekultywacji biologicznej przewiduje się wykonanie zabiegów agrotechnicznych w południowej części składowiska, tj. bronowanie, talerzowanie itp.

Lokalizacja

Teren przeznaczony do rekultywacji składowiska odpadów komunalnych położony jest w środkowo-wschodniej części miasta Dęblin w dzielnicy Żdzary, w jej południowej części przy wylocie z centrum miasta w kierunku Kocka. Teren składowiska leży w odległości około 100 m na południe od ulicy Skotnickiego, która stanowi drogę wylotową z centrum miasta przez ul. Kocką w kierunku Bobrownik.

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

MZGK Sp. z o.o. ul. 15 P.P. „Wilków” 17, 08 – 530 Dęblin

Wymagana dokumentacja

Zgodność ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miasto Dęblin.

Harmonogram realizacji

1. Wykonanie prac rozbiórkowych istniejących obiektów infrastruktury naziemnej składowiska, tj.: brodzika dezynfekcyjnego, budynku gospodarczego
2. Prace niwelacyjne związane z utworzeniem ostatecznej bryły składowiska w formie wzniesienia przez przemieszczenie odpadów, wykonanie nasypu rekultywacyjnego, utworzenie oczka wodnego, pokrycie zrekultywowanego wysypiska warstwą humusową
3. Odtworzenie lokalnej drogi gruntowej stanowiącej dojazd dla miejscowych rolników do użytków łąkowych oraz renowacja fragmentu rowu melioracyjnego
4. Rekultywacja biologiczna składowiska, uprawy i zabiegi agrotechniczne

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt zadania 400 tys. zł, w tym 50 tys. zł Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środki Unii Europejskiej

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

Przywrócenie terenu składowiska do ponownego zagospodarowania.

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Organizacja i wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów
Symbol inwestycji: Z-03
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

1. Zbiórka odpadów opakowaniowych – zakup pojemników o poj. 1100 l oznaczonych kolorami w zależności od rodzaju gromadzonych w nim odpadów. Lokalizacja pojemników – w pobliżu zabudowań.
2. Zbiórka odpadów niebezpiecznych – zakup pojemników wykonanych z materiału odpornego na działanie składników umieszczanych w nim odpadów, posiadających szczelne zamknięcie zabezpieczające przed przypadkowym rozproszeniem odpadu.

Lokalizacja

Miasto Dęblin

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

MZGK Sp. z o.o. ul. 15 P.P. „Wilków” 17, 08 – 530 Dęblin

Wymagana dokumentacja

Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Dęblin zakłada konieczność realizacji kontynuacji selektywnej zbiórki odpadów

Harmonogram realizacji

2006 r. – zakup pojemników do zbiórki selektywnej odpadów opakowaniowych
2006 r. – zakup pojemników na odpady niebezpieczne

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt 450 tys. zł. – fundusze krajowe, własne, fundusze UE

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

Poprawa stanu sanitarno – porządkowego w mieście. Ochrona środowiska, eliminacja zagrożeń związanych z niewłaściwą gospodarką odpadami.
Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów ok. 19 500

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa kanalizacji sanitarnej na os. Podchorążych w Dęblinie
Symbol inwestycji: Z-04
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Budowa kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej – zlewnia nr 1 „I etap” mający na celu skanalizowanie centrum miasta Dęblin

Lokalizacja

Miasto Dęblin – osiedle przy ul. Podchorążych

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Dęblinie

Wymagana dokumentacja

Dokumentacja projektowa – wykonana
Pozwolenie na budowę – brak

Harmonogram realizacji

Rozpoczęcie – 2005 r.
Zakończenie – 2005 r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt ogółem – 610 000 zł

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

Wykonanie ok. 1000 m sieci kanalizacyjnej wraz z przepompownią ścieków
Podłączenie do sieci kanalizacyjnej 4 budynków wielorodzinnych zamieszkałych przez ok. 200 osób
Odprowadzanie na oczyszczalnię ścieków ok. 32 m³/d

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa kanalizacji podciśnieniowej w Dęblinie – zlewnia nr 1 „II etap”
Symbol inwestycji: Z-05
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Ilość skanalizowanych gospodarstw - 1243 + budynki użyteczności publicznej
Łączna długość sieci i przykanalików – 39 701 m
Stacja próżniowo-tłoczna $Q_s=154,8 \text{ m}^3/\text{h}$

Lokalizacja

Miasto Dęblin: ul. Bankowa, Warszawska, Piłsudskiego, Nowa, Stara, Tysiąclecia, Stawska, Sochackiego, Lipowa, Przechodnia, Krótka, Leśki, Staromiejska, Jagiellońska i os. Jagiellońskie, Asnyka, Ogrodowa, Nadrzeczna, Kocka, Bobrowska, Środkowa, Partyzantów,

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Dęblinie

Wymagana dokumentacja

Dokumentacja projektowa – wyk. 99%
Pozwolenie na budowę – plan. 04.2005 r.

Harmonogram realizacji

Rozpoczęcie – 2007
Zakończenie - 2012

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt ogółem ok. 14 mln zł

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

Ilość ścieków – $Q_{\text{dmax}}=750\text{m}^3/\text{d}$

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa ul. Okrzei w Dęblinie
Symbol inwestycji: Z-06
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Wykup terenu pod drogi, przebudowa wodociągu, budowa drogi

Lokalizacja

Miasto Dęblin: os. Michalinów

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Dęblinie

Wymagana dokumentacja

Dokumentacja projektowa, pozwolenie na budowę

Harmonogram realizacji

wykup terenów, opracowanie dokumentacji – 2005 r.
rozpoczęcie budowy, zakończenie budowy – 2006 r. - 2008

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt ogółem ok. 1,2 mln zł

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

Droga dł. L – ok. 800 m

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa kanalizacji deszczowej i odbudowa dróg w osiedlu Wiślana - Żwica
Symbol inwestycji: Z-07
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Odprowadzenie wód opadowych z ulic i budowa dróg

Lokalizacja

Miasto Dęblin: os. Wiślana - Żwica

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Miasto Dęblin

Wymagana dokumentacja

Dokumentacja projektowa, pozwolenie na budowę

Harmonogram realizacji

rozpoczęcie budowy 2005 r.
zakończenie budowy – 2007 r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt ogółem 6700 000 zł.

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

1. Budowa sieci kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe z osiedla Wiślana –Żwica.
2. Budowa zbiornika retencyjnego.
3. Odbudowa ulic Kopernika i Sienkiewicza, budowa pozostałych ulic w osiedlu.

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa ul. K. Jagiellończyka w Dęblinie
Symbol inwestycji: Z-08
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Droga o nawierzchni asfaltowej

Lokalizacja

Miasto Dęblin: os. Jagiellońskie

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Wymagana dokumentacja

Dokumentacja projektowa, pozwolenie na budowę

Harmonogram realizacji

rozpoczęcie budowy – 2006 r.
zakończenie budowy – 2007 r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt ogółem ok. 210 tys. zł

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

Droga dł. L – 163,5 m

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa ciągu pieszo – jezdnego od ul. Pułaskiego do ul. Zacisznej
Symbol inwestycji: Z-09
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Nawierzchnia z kostki brukowej o powierzchni ok. 710 m², L – 227,3 m

Lokalizacja

Miasto Dęblin

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Wymagana dokumentacja

Dokumentacja projektowa, pozwolenie na budowę

Harmonogram realizacji

rozpoczęcie budowy – 2006 r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt ogółem ok. 65 tys. zł

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

Ciąg pieszo-jezdny L – ok. 227,3 m

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Remont i modernizacja pawilonu handlowo-usługowego wraz z infrastrukturą
Symbol inwestycji: Z-10
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

1. Wymiana zasilania energetycznego
2. Remont pokrycia dachowego i obróbek blacharskich
3. Wymiana stolarki budowlanej
4. Termorenowacja ścian
5. Budowa parkingu i drogi dojazdowej

Lokalizacja

Pawilon Handlowy Dęblin Os. Wiślana 33

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Wymagana dokumentacja

Dokumentacja projektowo-kosztorysowa

Harmonogram realizacji

Realizacja w latach 2005-2006

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

Fundusze własne, pozyskane środki zewnętrzne – 274 000 zł

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

Zwiększenie liczby nowych przedsiębiorstw, utworzenie nowych miejsc pracy, poprawa estetyki i warunków termoizolacyjnych, koszty utrzymania obiektu (zużycie energii cieplnej), powstanie nowych miejsc parkingowych, zwiększenie bezpieczeństwa i estetyki, zabezpieczenie budynku przed degradacją, zalewaniem.

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa oświetlenia drogowego ul. Spacerowej w Dęblinie
Symbol inwestycji: Z-11
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Budowa 2.625 mb linii kablowej oświetlenia drogowego ul. Spacerowej wraz z 38 szt. punktów świetlnych

Lokalizacja

Ul. Spacerowa w Dęblinie , na odcinku od skrzyżowania z ul. Krasickiego-Kowalskiego-Ścibiora, do oświetlenia istniejącego (I etap zrealizowany w 2004r.)

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Wymagana dokumentacja

Zadanie zgodne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
Dokumentacja projektowa aktualna, pozwolenie na budowę aktualne (zadanie rozpoczęte w 2004r – budowa I etapu)

Harmonogram realizacji

2005 r. – II etap – przetarg – II-III kwartał 2006r.
- realizacja zadania – III-IV kwartał 2006r.
2006 r. – III etap – przetarg – II-III kwartał 2007r.
- realizacja zadania – III-IV kwartał 2007r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt II i III etapu – 250.000 zł / budżet Miasta Dęblin w 2006r. oraz środki z funduszy strukturalnych (ZPORR działanie 3.1) i budżetu państwa z rezerwy celowej

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

- ilość punktów świetlnych – 38 szt.
- poprawa bezpieczeństwa ruchu
- zmniejszenie ilości wypadków
- skrócenie czasu przejazdu
- wydzielenie ruchu pojazdów mechanicznych od ruchu rowerowego(ścieżka rowerowa)

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa oświetlenia w os. Wiślana-Wysokie w Dęblinie III etap
Symbol inwestycji: Z-12
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Budowa 260 mb linii kablowej oświetlenia drogowego w os. Wiślana-Wysokie wraz z 10 szt punktów świetlnych - III etap (I i II etap zrealizowany w 2003r. i 2004r.)

Lokalizacja

Osiedle Wiślana-Wysokie w Dęblinie

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Wymagana dokumentacja

Zadanie zgodne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
Dokumentacja projektowa aktualna, pozwolenie na budowę aktualne (zadanie rozpoczęte w 2003r. – budowa I etapu, kontynuacja w 2004r. – II etap)

Harmonogram realizacji

2005r. – III etap – przetarg – II-III kwartał 2006r.
- realizacja zadania – III-IV kwartał 2006r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt III etapu – 30.000 zł / 30.000 zł - budżet Miasta Dęblin w 2005r.

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

-ilość punktów świetlnych – 10 szt.
-poprawa bezpieczeństwa ruchu
-poprawa bezpieczeństwa publicznego

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa oświetlenia drogowego ul. Słowackiego w Dęblinie
Symbol inwestycji: Z-13
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Budowa 430 mb linii kablowej oświetlenia drogowego ul. Słowackiego 11 szt. punktów świetlnych

Lokalizacja

Ul. Słowackiego w Dęblinie , na odcinku od skrzyżowania z ul. Pułaskiego do ul. Polnej

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Wymagana dokumentacja

Zadanie zgodne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z wymaganymi uzgodnieniami i pozwoleniami

Harmonogram realizacji

2005r. – wykonanie dokumentacji - II kwartał 2005r.
2006r. – przetarg - II-III kwartał 2006r.
- realizacja zadania - III-IV kwartał 2006r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt zadania (wraz z dokumentacją) 48 000 zł / budżet Miasta Dęblin w 2005r. i 2006r.

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

-ilość punktów świetlnych – 11 szt.
-poprawa bezpieczeństwa ruchu
-poprawa bezpieczeństwa publicznego

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa oświetlenia drogowego ul. Krzywej w Dęblinie
Symbol inwestycji: Z-14
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Budowa 417 mb linii kablowej oświetlenia drogowego ul. Krzywej wraz z 11 szt. punktów świetlnych

Lokalizacja

Ul. Krzywa w Dęblinie, na odcinku od skrzyżowania z ul.15 PP "Wilków" do skrzyżowania z ul. Staszica

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Wymagana dokumentacja

Zadanie zgodne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Aktualizacja istniejącej dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z wymaganymi uzgodnieniami i pozwoleniami

Harmonogram realizacji

2005r. – aktualizacja dokumentacji – II –III kwartał 2005r.
- przetarg – III-IV kwartał 2005r.
- realizacja zadania – IV kwartał 2005r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt – 42 200 zł / 42 200 zł zabezpieczone w budżecie Miasta Dęblin w 2005r.

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

-ilość punktów świetlnych – 11 szt.
-poprawa bezpieczeństwa ruchu
-poprawa bezpieczeństwa publicznego
-skrócenie czasu przejazdu

KARTA ZADANIA

Nazwa zadania: Budowa oświetlenia drogowego ul. Konopnickiej w Dęblinie
Symbol inwestycji: Z-15
Referat prowadzący: Wydział Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej

Charakterystyka zadania

Budowa 400 mb linii kablowej oświetlenia drogowego ul. Konopnickiej wraz z 10 szt punktów świetlnych

Lokalizacja

Ul. Konopnickiej w Dęblinie , na odcinku od skrzyżowania z ul. Składową do wiaduktu

Beneficjent końcowy

Miasto Dęblin, ul. Rynek 12, 08-530 Dęblin

Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu

Wymagana dokumentacja

Zadanie zgodne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej wraz z wymaganymi uzgodnieniami i pozwoleniami

Harmonogram realizacji

2006r.- wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej –II-III kwartał 2007r.
- przetarg – III-IV kwartał 2007r.
- realizacja zadania – III-IV kwartał 2007r.

Przewidywane nakłady do poniesienia / źródła finansowania

koszt – 40 000 zł / budżet Miasta Dęblin 2006r.

Oczekiwane rezultaty realizacji zadania

- ilość punktów świetlnych – 10 szt.
- poprawa bezpieczeństwa ruchu
- zmniejszenie ilości wypadków
- skrócenie czasu przejazdu
- poprawa bezpieczeństwa publicznego

5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

Plan Rozwoju Lokalnego zakłada kontynuację rozpoczętych w poprzednich latach inwestycji, realizowanych w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju miasta. Główne zadania samorządu skupiają się na tworzeniu odpowiednich warunków do rozwoju gospodarczego Dębłina. Zadania ujęte w Planie będą uzupełniane o nowe zadania prowadzące do osiągnięcia celu strategicznego określonego w Planie Rozwoju Lokalnego. Działaniami uzupełniającymi do projektów objętych Planem będą mniejsze zadania, wynikające z zapisów programów gminnych: „Programu rozwoju turystyki”, „Programu pomocy rodzinie”, „Program pomocy osobom niepełnosprawnym” oraz „Programu walki z bezrobociem”.

Zadania przewidziane do realizacji w Planie Rozwoju Lokalnego są zgodne z działaniami przewidzianymi w Strategii Rozwoju Gospodarczego Miasta Dęblin, Strategii Rozwoju Powiatu Ryckiego oraz Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.

6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

W wyniku realizacji zadań ujętych w Planie osiągnięte zostaną rezultaty, które w dłuższym horyzoncie przekładać się będą na polepszenie ogólnej sytuacji w mieście. Oczekiwanym efektem będzie stopniowe osiągnięcie celu strategicznego Planu Rozwoju Lokalnego, jakim jest „Wzmocnienie potencjału rozwojowego miasta Dęblin oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców”. Zasadniczy pomiar wskaźników odbywać się będzie na poziomie zadań.

Wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego można podzielić na trzy odrębne grupy:

- produktu (wszystkie produkty materialne i usługi powstałe bezpośrednio w ramach projektu)
- rezultatu (związany z bezpośrednimi i natychmiastowymi efektami projektu odczuwalnymi przez beneficjenta)
- oddziaływania (odnosi się do konsekwencji danego projektu odsuniętych w czasie)

Są one zgodne z wytycznymi określonymi dla programu ZPORR.

Bezpośrednio zakłada się, że realizacja projektów ujętych w Planie na lata 2005 - 2006 przyczyni się do poprawy następujących wskaźników:

Wskaźniki produktu:

- długość nowej sieci kanalizacyjnej
- powierzchnia poddana rekultywacji

- liczba wyremontowanych obiektów oświatowych
- długość dróg gminnych o zmodernizowanej nawierzchni
- liczba mb zmodernizowanych poboczy
- ilość zlikwidowanych dzikich wysypisk
- powierzchnia nowych parkingów
- długość oznakowanych szlaków turystycznych
- powstanie systemu informacji turystycznej
- powierzchnia nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych

Wskaźniki rezultatu:

- liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej
- liczba podmiotów gospodarczych i instytucji podłączonych do sieci kanalizacyjnej
- poprawa bezpieczeństwa na drogach
- powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku modernizacji dróg
- zwiększenie liczby przyjeżdżających turystów
- zwiększenie bezpieczeństwa w budynkach szkół

Wskaźniki oddziaływania:

- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów
- liczba nowych podmiotów gospodarczych
- liczba nowych miejsc pracy
- wzrost dostępności komunikacyjnej
- wzrost aktywności rekreacyjno-sportowej mieszkańców
- zwiększenie dochodów z turystyki

7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2005-2006

Zgodnie z zasadami dofinansowania projektów w ramach ZPORR, samorzady mogą otrzymać do 75 % kosztów kwalifikowanych inwestycji. Ponadto w ramach inwestycji realizowanych z działań 3.1 i 3.2 ZPORR gminy mogą otrzymać dodatkowo 10 % dofinansowania z budżetu państwa. W pozostałej części inwestycje muszą zostać sfinansowane ze środków własnych samorządu. Jednak istnieje konieczność zabezpieczenia w budżecie środków na całość inwestycji w roku budżetowym.

W poniższej tabeli zostały przedstawione zadania inwestycyjne objęte Planem z uwzględnieniem kosztów ich realizacji i źródeł finansowania.

tab. 8 Plan finansowy projektów inwestycyjnych na lata 2005 - 2006

Nr zadania	Nazwa zadania	Termin realizacji	Koszty ogółem (PLN)	W tym				
				Budżet gminy	Budżet państwa	ERDF	ESF	Inne
1	Budowa kanalizacji podciśnieniowej – zlewnia nr 1 „I etap”	2005-2007	4 392 540	768 695	329 440	3 294 405		
2	Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Dęblinie	2006	400 000	70 000	30 000	300 000		
3	Organizacja i wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów	2006	450 000	78 750	33 750	337 500		
4	Budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu Podchorążych w Dęblinie	2005	610 000	366 000				244 000
5	Budowa ul. Okrzei w Dęblinie	2005-2006	1 200 000	210 000	90 000	900 000		
6	Budowa ul. K. Jagiellończyka w Dęblinie	2005-2006	210 000	37 250	15 750	157 500		
7	Budowa kanalizacji deszczowej i odbudowa dróg	2005 - 2007	6 700 000	1 172 500	502 500	5 025 000		
8	Budowa ciągu pieszo – jezdnego od ul. Pułaskiego do ul. Zacisznej	2005	65 000	11 375	4 875	48 750		

9	Remont i modernizacja pawilonu handlowo-usługowego wraz z infrastrukturą	2005-2006	274 000	47 950	20 550	205 500		
10	Budowa oświetlenia drogowego ul. Spacerowej w Dęblinie	2005-2006	250 000	43 750	18 750	187 500		
11	Budowa oświetlenia w os. Wiślana-Wysokie w Dęblinie III etap	2005	30 000	5 250	2 250	22 500		
12	Budowa oświetlenia drogowego ul. Słowackiego w Dęblinie	2005-2006	48 000	8 400	3 600	36 000		
13	Budowa oświetlenia drogowego ul. Krzywej w Dęblinie	2005-2006	42 200	7 385	3 165	31 650		
14	Budowa oświetlenia drogowego ul. Konopnickiej w Dęblinie	2006	40 000	7 000	3 000	30 000		
Razem			14 711 740	2 834 305	1 057 630	10 576 305		244 000

8. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Dęblin oparty jest na zasadach wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Samorządy korzystające ze środków finansowych funduszy strukturalnych UE zobowiązane są przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 1999 r. nr 1260/1999 wprowadzającym ogólne przepisy odnośnie funduszy strukturalnych oraz rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego będzie pełnił Urząd Miasta Dęblin. Dla właściwej oceny Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, składające się z lokalnych ekspertów (przedstawiciele lokalnych środowisk społeczno-gospodarczych) oraz korzystać z opinii niezależnych ekspertów i usług innych instytucji.

Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmować będzie między innymi:

- kreowanie i przyjmowanie propozycji projektów od instytucji podległych;
- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi;
- przygotowywanie i składanie wniosków aplikacyjnych do instytucji zarządzających programami operacyjnymi na realizację projektów przewidzianych w Planie;
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodność z procedurami, zapisami Planu Rozwoju Lokalnego;
- monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów;
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Planu;
- przygotowanie okresowych raportów dotyczących wdrażania Planu do instytucji zarządzających programami operacyjnymi, zbieranie informacji do raportu o nieprawidłowościach;
- dokonanie oceny ex-post (po zakończeniu) realizacji Planu.

9. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

W celu zapewnienia racjonalnego, sprawnego i efektywnego wykorzystania środków strukturalnych istnieje konieczność monitorowania realizacji Planu Rozwoju Lokalnego. Monitorowanie polegać będzie na systematycznym zbieraniu danych, raportowaniu i ocenie postępu oraz zgodności realizacji programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Ma ono na celu zapewnienie wczesnego dostrzeżenia ewentualnych nieprawidłowości i zagrożeń w realizacji i wprowadzenia korekt w celu ich wyeliminowania. Monitorowanie Planu Rozwoju Lokalnego Miasta Dęblin prowadzone będzie w zakresie rzeczowym i finansowym.

Monitoring rzeczowy obejmować będzie skwantyfikowane dane obrazujące postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwi ocenę jego efektów. Monitoring rzeczowy prowadzony będzie w trzech kategoriach: wskaźniki produktu, wskaźniki rezultatu, wskaźniki oddziaływania.

Monitoring finansowy polegał będzie na ocenie finansowych aspektów realizacji Planu Rozwoju Lokalnego. Będzie on podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków w oparciu o raporty okresowe obrazujące wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych. Ocenie podlegać będzie przede wszystkim:

- zgodność zaangażowania środków finansowych gminy w realizację projektów objętych planem;
- zgodność dofinansowania ze środków unijnych zadań realizowanych w ramach Planu;
- zgodność zaangażowania innych środków zewnętrznych z przyjętymi założeniami w Planie.

Po zakończeniu każdego roku budżetowego zostanie przygotowany i przedstawiony Radzie Miasta raport zbiorczy dla wszystkich projektów realizowanych w danym roku.

Niezbędnym warunkiem realizacji projektów i zadań określonych w Planie, a także prowadzenia monitoringu, oceny i aktualizacji Planu jest stworzenie trwałej i skutecznej współpracy pomiędzy mieszkańcami gminy, sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi oraz samorządem lokalnym. Informacje związane z realizacją projektów współfinansowanych z funduszy unijnych będą na bieżąco przekazywane społeczności lokalnej. Utrzymywany będzie stały kontakt z mediami lokalnymi i regionalnymi. Przewiduje się umieszczanie informacji we własnych materiałach reklamowych oraz na stronie internetowej miasta. Polityka promocyjna realizowana będzie

także poprzez wykorzystanie tablic informacyjnych, organizowanie konferencji, seminariów i prezentacji.

Jednym z ważnych elementów realizacji Planu Rozwoju Lokalnego jest plan komunikacji społecznej. Zakłada on m.in.:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych;
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach;
- bieżące informowanie opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów;
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym;
- promowanie udanych efektów współpracy pomiędzy samorządem a sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego zakłada współdziałanie władz samorządowych z podmiotami gospodarczymi z terenu gminy oraz z organizacjami pozarządowymi. Już na etapie opracowywania Planu uwzględnione zostały potrzeby społeczności lokalnej, a zebrane w odpowiedzi na ogłoszenie, propozycje inwestycji – zawarto w dokumencie.